

Výroční zpráva Moravské galerie v Brně za rok 2008

Úvodem

Vážení přátelé,

Činnost Moravské galerie v Brně v roce 2008 vykazovala všechny známky standardně fungujícího evropského muzea umění, a to na všech úrovních – od způsobu řízení přes důraz na rovnováhu odborných a popularizačních aktivit až po hledání dlouhodobé ekonomické stability umožňující naplňovat její poslání. Vědomí této úrovně a z ní vyplývajících úkolů je koneckonců vtěleno do Konceptce rozvoje Moravské galerie v Brně na období 2008–2012, která byla vypracována a schválena v první polovině roku 2008.

Během roku 2008 jsme analyzovali především naše rezervy, neboť rozsah výstavních a výzkumných projektů a s nimi souvisejících činností v oblasti marketingu, fundraisingu a public relations, ale také provozních úkonů, se v dané chvíli ocitl na hranici našich možností, jednak jsme se – zatím předběžně – zabývali proporcemi a vnitřní logikou doprovodných programů, ale také jsme zavedli institut finančních analýz a finančního plánu. Rozbor první oblasti nás přivedl k jednoznačnému závěru, že jediná možná cesta, jak lze zvýšit v daných podmínkách efektivitu naší práce, leží v oblasti takzvaného projektového řízení, a to nejen v souvislosti s velkými, jednorázovými aktivitami, ale také v důsledném zavádění některých jeho prvků do procesu přípravy výstav. Průběžné diskuse s externími kolegy i studie pracovníků Ernst & Young vedly k závěrům a úpravám některých postupů, jež bychom rádi pomalu vtělili do praxe v roce 2009. Zároveň byla vytvořena pozice projektového manažera, který má za úkol vytipovávat možnosti některých projektů a zároveň řízení těch největších. Týká se to zejména akcí financovaných z grantových prostředků Evropské unie či Finančních mechanismů EHP/ Norsko, ale také přípravy nově pojatého projektu rekonstrukce Místodržitelského paláce Moravské galerie v Brně. Jestliže v roce 2008 opět narostl rozsah doprovodného programu a aktivit zaměřených na děti a mládež, ale také na generaci 50+, nastal čas doposud živelný rozvoj posunout na vyšší úroveň a systematicky propracovat naši nabídku. V ekonomické oblasti je zřejmé, že průběžná zpětná vazba ještě nefunguje podle našich představ, takže jsme v roce 2008 poprvé vyzkoušeli několik nástrojů, které umožní lépe plánovat a usouvztažnit finanční potřeby a nároky vlastního provozu muzea s financováním odborných činností.

V roce 2008 se také definitivně potvrdila správnost rozhodnutí posílit důraz na Mezinárodní bienále grafického designu, které upevňuje mezinárodní pozici Moravské galerie v Brně a zároveň přitahuje pozornost zvětšujícího se okruhu diváků. Úroveň soutěžní přehlídky, sympózia, kurátorské výstavy i doprovodných akcí podle většiny ohlasů, zejména ze zahraničí, dosáhla úrovně srovnatelné s analogickými akcemi pořádanými za ekonomicky nesrovnatelně lepších podmínek, aniž by to akci ubralo na specifické atmosféře. Základním úkolem do budoucna pak zůstává přesvědčit dva důležité subjekty – Statutární město Brno a Jihomoravský kraj, aby se staly spoluorganizátory bienále. Jednání v tomto směru již probíhají a já věřím, že představitelé města i kraje daleko lépe rozumějí nejen tomu, co od nich očekáváme, ale také tomu, co jim bienále přináší.

Z uskutečněných výstav bych na tomto místě rád připomenul pokračování cyklu prezentací současného zahraničního umění, který pokročil projektem Bubble Tea,

věnovaným tchajwanské výtvarné scéně, ale také divácky úspěšnou monografickou výstavu Milady Marešové, která z nové perspektivy představila jednu z prvních, ale poněkud opomíjených českých moderních umělkyní; autorkou projektu byla externí kurátorka Martina Pachmanová. V Kabinetu Místodržitelského paláce Moravské galerie v Brně pak například po celý rok důsledně pokračoval cyklus menších výstav nazvaný Sběratelé a mecenáši, který souvisí s odborným výzkumem financovaným z tzv. institucionálního grantu. Pokud pozorně prohlédnete část této výroční zprávy věnovanou uspořádaným výstavám, vyvstane vám před očima rozmanitost dramaturgie našeho výstavního plánu, která má ovšem svůj algoritmus a – z mého pohledu – také mimořádně pevnou kompozici.

Z „vedlejších“ linií naší činnosti, které ovšem sledujeme průběžně, byla velmi zajímavá a důležitá spolupráce s Hotelem International Brno – West Bestern Premier na vydání reprezentativní, ale zároveň výzkumem podložené publikace mapující historii a kvalitu jedné z architektonicky a designově nejvýznamnějších realizací z konce 50. let minulého století. Moravská galerie v Brně tak nejen osvědčila svou pozici relevantního odborného garanta a partnera pro významné představitele privátní sféry, ale také doložila svá tvrzení o komplexním přístupu k umělecké kultuře i svém vztahu k místu, ve kterém působí. Osvícený provozovatel hotelu si pak během naší spolupráce potvrdil, že respekt vůči kvalitám minulosti a péče o ně má svůj význam i ve zcela praktické, marketingové rovině.

Úspěchem i satisfakcí vzhledem k péči o sbírky se v roce 2008 stalo dokončení novostavby moderního depozitáře v Brně–Řečkovících. Dlouho plánovaná a potřebná stavba byla kolaudována v listopadu 2008 a od roku 2009 bude sloužit nejen pro uložení nejvýznamnějších sbírek Moravské galerie v Brně, ale také vytvoří adekvátní zázemí pro archiv našeho muzea umění, badatele a podstatně rozšíří možnosti pro restaurování a konzervaci uměleckých předmětů. Pokud všechno půjde dobře, ve druhé polovině roku 2009 bude depozitář plně v provozu a Moravská galerie v Brně tak uvolní první patro zámku v Mikulově, které měla pro uložení uměleckých předmětů léta pronajato.

Nicméně úspěchy a naplňování výhledových i střednědobých plánů Moravské galerie v Brně nejsou klidnou a bezproblémovou procházkou nákupním centrem s nabitou kreditní kartou v ruce. Dlouhodobým problémem, který má systémovou povahu, netýká se zdaleka jenom Moravské galerie v Brně a jehož vyřešení nezávisí na rozhodnutích vedení galerie, ale zřizovatele, je zvětšující se sbírkotvorný deficit. Rovněž se postupně začínají zřetelně projevovat negativní dopady měnící se struktury příspěvku na provoz, v němž sice pozitivně roste podíl mzdových prostředků, avšak na úkor čistých provozních nákladů, jejichž podhodnocení povede v budoucnu k zásadní erozi provozního rámce instituce. Jestliže v oblasti ohodnocení lidí, kteří v Moravské galerii v Brně pracují naplno – což tvrdím odpovědně, nahlas a s hrdostí, se situace mírně zlepšila ve vztahu k průměrným příjmům v České republice, nominální hodnota peněz určených na zajištění chodu instituce (energie, opravy, obnova technického zázemí a majetku, správa budov) osciluje od roku 2003 kolem jedné horizontální osy. Jestliže jsme schopni naše výstupy určené veřejnosti, ale také rozvoj instituce z velké části zajistit z vlastních ekonomických aktivit, díky sponzorskému příspěvku UniCredit Bank (v ekonomickém vyhodnocení roku 2008 není uveden, neboť jsme jej obdrželi už v závěru předchozího roku), Zentivy a dalších partnerů, ale také z evropských grantů (Muzeum Josefa Hoffmanna, rekonstrukce vlastní vily Dušana Samo Jurkoviče), v současné legislativní situaci a v ekonomických podmínkách našeho fungování nelze předpokládat, že muzeum umění v dané lokalitě bude schopné saturovat základní provozní podmínky ze svých

výnosů. Očekávám proto širší diskusi o vhodnosti formátu příspěvkové organizace pro muzea umění, ale také razantnější podporu jenom pomalu se rodícího systému vícezdrojového financování, který v mnoha směrech závisí na legislativní iniciativě našeho zřizovatele.

Rok 2008 byl pro Moravskou galerii v Brně v každém případě úspěšný a doufáme, že tak připadal i našim stálým návštěvníkům, spolupracovníkům, kolegům a partnerům. Návštěvnost se opět o něco zvýšila, obstáli jsme jako hlavní garant Brněnské muzejní noci, která je proporčně nejnavštěvovanější v České republice, 23. mezinárodní bienále grafického designu se setkala s mimořádným ohlasem u odborníků i návštěvníků, dohodli jsme se s Deutsches-Hygiene Museum v Drážďanech na uspořádání náročného výstavního projektu, neztratili jsme žádného partnera či významného příznivce, mluvíme spolu a těšíme se na všechno, co bude dál. Děkuji tedy všem kolegyním a kolegům za jejich obdivuhodné nasazení a za to, že pro ně Moravská galerie v Brně není jen místem, kde pracují, ale také součástí jejich života.

Marek Pokorný
ředitel Moravské galerie v Brně

Kontaktní údaje

Adresa:	Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno
Telefon:	532 169 111
Fax:	532 169 181
E-mail:	info@moravska-galerie.cz
Http:	www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2008 měla MG celkem 143 stálých zaměstnanců (přepočtený stav), z toho 58 odborných pracovníků.

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek v roce 2008

Ředitel MG	Marek Pokorný
Tajemník MG	PhDr. Kateřina Tlachová (zástupce ředitele)
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	PhDr. Marie Plevová, Ph.D.
Investiční technik	Richard Mysík
Interní auditor	ing. Jitka Menšíková (do 16. 4. 2008)
Oddělení vnější komunikace	Mgr. Simona Juračková
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek	ing. Milan Říha

<i>Odbor ředitele</i>	
Sekretariát ředitele MG	PhDr. Kateřina Tlachová
Knihovna	PhDr. Hana Karkanová
Sbírka bibliofilii a knižní vazby	PhDr. Hana Karkanová
Sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová
Registr sbírek	PhDr. Kateřina Tlachová
<i>Odbor sbírek</i>	Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D. (od 1. 10. 2008)
Oddělení starého umění	PhDr. Kateřina Svobodová
Sbírka malířství a sochařství gotiky, renesance a baroka	Mgr. Petr Tomášek (kurátor, od 1. 4. 2008)
Sbírka staré kresby a grafiky	Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
Sbírka umění 19. století	PhDr. Kateřina Svobodová
Oddělení moderního a současného umění	Mgr. Yvona Ferencová (do 30. 9. 2008) Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D. (od 1. 10. 2008)
Sbírka moderního a současného malířství a sochařství a sbírka uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké	Mgr. Yvona Ferencová
Sbírka moderní a současné kresby a grafiky	Mgr. Petr Ingerle
Oddělení užitého umění	Mgr. Markéta Vejrostová
Sbírka keramiky a porcelánu	Mgr. Andrea Březinová (MD) Mgr. Andrea Husseiniová (asist.)
Sbírka skla a sbírka drahých a obecných kovů	Mgr. Markéta Vejrostová
Sbírka a nábytku a prací ze dřeva; sbírka textilu a odívání	Mgr. Martina Straková
Oddělení grafického designu	PhDr. Marta Sylvestrová
Oddělení fotografie a nových médií	Mgr. Jiří Pátek PhDr. Antonín Dufek, Ph.D. Mgr. Petra Trnková, PhD. (od 1. 3. 2008)
Agenda vývozu	PhDr. Kateřina Svobodová, PhDr. Eliška Lysková
Restaurátorské oddělení	ak. mal. Igor Fogaš
Oddělení pro práci s veřejností	PhDr. Ludmila Horáková
<i>Odbor ekonomiky a provozu</i>	Richard Mysík
Oddělení produkce výstav a ediční činnosti	PhDr. Miroslava Pluháčková
Oddělení stavby výstav	Mgr. Martin Ondruš
Provozně technické oddělení	ing. Zbyněk Kroča
Ekonomické oddělení	ing. Marie Kočařová

Umělecká rada MG

Umělecká rada MG je poradním orgánem ředitele Moravské galerie v Brně pro odbornou práci a koncepční činnost. V roce 2008 v ní působili:

Doc. PhDr. Jiří Fajt (Univerzita v Lipsku)

Mgr. Vít Havránek (Transit org.)
Doc. PhDr. Lubomír Konečný (Ústav dějin umění Akademie věd České republiky)
PhDr. Iva Janáková–Knobloch (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)
Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
PhDr. Jiří Ševčík (Akademie výtvarných umění v Praze)
Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová)

Akviziční komise MG

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG je odborným orgánem, sestaveným z nezávislých teoretiků výtvarného umění, jejichž úkolem je posouzení navrhovaných akvizic z hlediska jejich přínosu pro sbírkový fond MG. Členy komise pro rok 2008 byli:

PhDr. Helena Brožková (Uměleckoprůmyslové museum Praha)
Mgr. Lada Hubatová–Vacková, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Ondřej Chrobák
PhDr. Olga Kotková (Národní galerie v Praze)
PhDr. Jan Mohr (Severočeské muzeum Liberec)
Mgr. Josef Moucha
PhDr. Mahulena Nešlehová (Ústav dějin umění AV ČR)
PhDr. Duňa Panenková
PhDr. Jana Pauly (Národní technické muzeum v Praze)
Mgr. Tomáš Pospěch
PhDr. Hana Rousová
PhDr. Tomáš Rybička (Galerie moderního a současného umění v Hradci Králové)
prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
Doc. PhDr. Jana Ševčíková (Katedra teorie a dějin umění AVU Praha)
Zasedání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost se konalo 19. 9. 2008. Komise na něm schválila nákupy a přírůstky z darů uměleckých předmětů do sbírek Moravské galerie v Brně a současně posoudila jejich soulad se strategií sbírkotvorné činnosti galerie.

Poradní sbor ředitele MG

Poradní sbor ředitele MG je konzultačním orgánem, jehož smyslem je pevnější ukotvení MG v širších společenských vazbách. Členy poradního sboru jsou zástupci politického a kulturního života i partnerských institucí, které soustavně podporují aktivity MG. Působili zde:

Ing. Petr Bajer, výkonný ředitel Obchodní a hospodářské komory Brno
Ing. Jan Kudera, Cash Reform (Commercial Finance) a. s.
ing. Petr Kynštetr, CSc., vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
Mgr. Michaela Maláčová, prezidentka České Miss, GoodComm s. r. o.
RNDr. Petr Mužák, zástupce vedoucího Kanceláře prezidenta republiky
Ing. Rostislav Slavotínek, senátor Parlamentu ČR
Jiří Švestka, ředitel Galerie Jiří Švestka, Praha
JUDr. Jan Winkler, velvyslanec ČR v Londýně

VÝSTAVNÍ PROSTORY MG

Výstavní sály MG se nacházejí v několika budovách, z nichž každá svým výstavním programem sleduje určitou oblast výtvarného umění. V těsné vzájemné blízkosti ve středu města Brna se nacházejí Místodržitelský palác (Moravské nám. 1a), který je v zásadě věnován dílům českého i světového výtvarného umění od gotiky až po 19. století, dále Pražákův palác (ulice Husova 18), určený moderním a současným směrům volné tvorby, a budova Uměleckoprůmyslového muzea (ulice Husova 14), která slouží prezentaci užitého umění, fotografie a designu. V každé z těchto budov je instalována stálá expozice a pravidelně se obměňují krátkodobé výstavy. Galerie přitom využívá nejen samotných výstavních sálů, které jsou místem konání stěžejních výstavních projektů, nýbrž i přilehlých prostor, vhodných k uvádění rozsahem menších výstav. Atrium ve 4. patře Pražákova paláce je vyhrazeno umělcům nastupující generace, jejichž tvorba svým významem a kvalitou dosahuje úrovně odpovídající velkému muzeu umění; jádro haly ve 3. poschodí Pražákova paláce, vymezené sloupovím, se osvědčilo jako „prostor pro jedno dílo“. Grafickému designu se dostalo samostatné výstavní prostory, kterou je Ambit Místodržitelství. Speciální výstavní síň splňující všechny normy pro prezentaci vysoce citlivých sbírkových předmětů je pod názvem Camera zřízena pro uměleckou fotografii a nachází se v prvním patře Uměleckoprůmyslového muzea.

Vedle reprezentativních budov v centru Brna má MG ve své správě Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy (budova zůstává majetkem města Brtnice a MG je zde v nájmu) a zajišťuje zde provoz expozice a program krátkodobých tematických výstav ve spolupráci s MAK – Rakouským muzeem užitého / současného umění ve Vídni. Ve správě MG se dále nachází i vlastní vila Dušana Samo Jurkoviče v Brně – Žabovřeskách (ul. Jana Nečase 2). Pro své budoucí zpřístupnění prochází nyní vila důkladnou rekonstrukcí, po jejímž ukončení, které se předpokládá na rok 2011, bude sloužit veřejnosti jako památník architekta a další výstavní prostora MG. Rozšíření výstavních prostor o tyto dva domy bylo pro MG důležitým krokem, jímž se naplňuje dlouhodobý záměr instituce na rozšíření své dosavadní působnosti i na oblast architektury.

Část svých sbírek zpřístupňuje MG také stálou expozicí „Od gotiky po empír“ na zámku v Mikulově.

EVIDENCE SBÍRKOVÉHO FONDU A PÉČE O SBÍRKY

Rozsah sbírkového fondu

Sbírkový fond Moravské galerie v Brně dosáhl v roce 2008 celkem 142.399 inventárních čísel. Přírůstky v tomto roce činily 183 přírůstkových čísel. Z toho 51 přírůstkových čísel tvoří sbírkové předměty získané nákupem, a to v hodnotě 84.392 Kč. Vzhledem k tomuto zanedbatelnému akvizičnímu potenciálu MG a absenci jakýchkoliv dalších dotací byla většina přírůstků roku 2008 realizována formou darů.

Součástí sbírkového fondu MG se v roce 2008 stala tato umělecká díla:

1. Soubor propagačních materiálů, knih, časopisů, plakátů, poštovních známek, dopisnic, gramofonových desek apod. v rámci přípravy výstavy Bruselský sen (EXPO'58), 352 kusů, získáno koupí.
2. František Kupka, L'Assiette au beurre – L'Argent, 1902, tisk na papíře, litografie, získáno koupí.
3. František Kupka, L'Assiette au beurre – La Paix, č. 177, 1904, tisk na papíře, litografie, získáno koupí.
4. Vojtěch Preissig, L'Assiette au beurre – Les Joies du foyer, č. 100, 1902, tisk na papíře, litografie, získáno koupí.
5. Fotografie G. Pražáka, 2 ks, vizitky, získáno koupí.
6. Fotografie D. I. Mendělejeva a B. Braunera, 1 ks, vizitka, získáno koupí.
7. Hotel International Brno, křeslo z prostoru restaurace, 1958–1962, dřevo bukové, čalounění, získáno koupí.
8. Hotel International Brno, křeslo, dřevo bukové, čalounění, 1958–1962, získáno koupí.
9. Hotel International Brno, taburet z hostinského pokoje, dřevo bukové, černý lak, čalounění, získáno koupí.
10. Petr Písařík, Bez názvu, 2002, plátno, kombinovaná technika, 141 x 345 cm, dar – Marek Pokorný
11. Willy Nowak, Žně, olej na plátně, 50 x 75 cm, pozůstalost – Rudolf Meister
12. Willy Nowak, Tři koupající se dívky, papír, kvaš, 65 x 57,5 cm, pozůstalost – Rudolf Meister
13. Skica mříže Krokodýl pro Hotel International Brno, 1962, 222x68,5 cm, malba, Jaroslava Brychtová, tempera na papíře, dar – autorka
14. Nápojová souprava Float z kolekce Prestige, 2007, autor Marco Sousa Santos, ručně foukané sklo, dar – Moravské sklárny Květná, a.s.
15. ak. sochař Jiří Černochoch, 63 děl, sádra, hlína, porcelán, dar – autor
16. Konvice na grog Kačena, 2000, Porcelán bílý, litý, filc, zdrhovadlo, dar – Jiří Hlušička
17. Kolekce šálků na espresso, Atelier van Lieshout, 4 ks, 2005, dar – Illy Caffè
18. Kolekce šálků na espresso T. Goloviznina, N. Jankovic, F. Frtuna, A. Asquez, 4 ks 2006, dar – Illy Caffè
19. Kolekce šálků na espresso, M. Linn, 2006, 2ks, dar – Illy Caffè
20. Kolekce šálků na espresso, M. Beutler, 2007, 2 ks, dar – Illy Caffè
21. Lampa na noční stolek, 1960–1965, sklo mléčné, železný drát, lakování, dar – Kateřina Svobodová
22. Taburet – trojnožka, 30. léta 20. století, dřevo, lýkové plátno s květinovým potiskem, damašek, řezba, moření, dar – Zdeněk Kovář
23. Dámské kabelky, přelom 19. a 20. století, 2. čtvrtina 20. století, textil, kovový dracoun, korálky, šití, výšivka, dar – Jarmila Sajferová
24. Lampa trojramenná č. 8410, 1962, kovová trubka s mosaznou povrchovou úpravou, plast, celuloid, plech, dar – Josef Plch
25. Lustr čtyřramenný, typ 19/DH/4, 1960–1970, Dřevo Humpolec, bukové dřevo, plast, kov, sklo, dar – Josef Plch
26. Sofa č. 423, Jacob & Josef Kohn, bukové dřevo, úprava imitující dub, černě mořeno, bělené vrypy, čalounění, 1913, v. 77 cm, š. 117,5 cm, h. 52,5 cm, restaurováno, nové čalounění (Backhausen, desen Zick-Zack, návrh Josef Hoffmann 1907), dar – Vladimír a Miriam Lekešovi
27. Křeslo č. 423, Jacob & Josef Kohn, bukové dřevo, úprava imitující dub, černě mořeno, bělené vrypy, čalounění, 1913, v. 77 cm, š. 59 cm, h. 57 cm,

- restaurováno, nové čalounění (Backhausen, desen Zick–Zack, návrh Josef Hoffmann 1907), značeno razidlem Jacob & Josef Kohn, Wien – Austria, dar – Vladimír a Miriam Lekešovi
28. Křeslo č. 423, Jacob & Josef Kohn, bukové dřevo, úprava imitující dub, černě mořeno, bělené vrypy, čalounění, 1913, v. 77 cm, š. 59 cm, h. 57 cm, restaurováno, nové čalounění (Backhausen, desen Zick–Zack, návrh Josef Hoffmann 1907), značeno razidlem Jacob & Josef Kohn, Wien – Austria, dar – Vladimír a Miriam Lekešovi
29. Židle č. 423, Jacob & Josef Kohn, bukové dřevo, úprava imitující dub, černě mořeno, bělené vrypy, čalounění, 1913, v. 77 cm, š. 40,5 cm, h. 47 cm, restaurováno, nové čalounění (Backhausen, desen Zick–Zack, návrh Josef Hoffmann 1907), značeno razidlem Jacob & Josef Kohn, Wien – Austria, dar – Vladimír a Miriam Lekešovi
30. Židle č. 423, Jacob & Josef Kohn, bukové dřevo, úprava imitující dub, černě mořeno, bělené vrypy, čalounění, 1913, v. 77 cm, š. 40,5 cm, h. 47 cm, restaurováno, nové čalounění (Backhausen, desen Zick–Zack, návrh Josef Hoffmann 1907), značeno razidlem Jacob & Josef Kohn, Wien – Austria, dar – Vladimír a Miriam Lekešovi
31. konvolut 100 plakátů, dar – Josef Plch
32. Výstavní plakát Expo'58, International Science Pavillion, dar – Dan Reisinger
33. 7 grafických děl, dar – Jiří Šindler
34. 19 ks litografií, dar – Mirko Riedl
35. 196 kusů filmových plakátů, dar – Karel Hoder
36. Julia Hastings, 10 kusů grafických realizací, dar z Bienále
37. J. Abbott Miller, 6 kusů grafických realizací, dar z Bienále
38. 5 novoročenek, 3 knihy, dar – Marek Pokorný
39. 120 ks politických plakátů, dar – Václav Ševčík
40. František Dostál, 1 fotografie, dar – autor
41. Ivan Lutterer, 15 fotografií, dar – autor
42. Petr Klimpl, 2 fotografie z cyklu Mizející svět, 3 fotografie z cyklu Učitelé, dar – autor
43. Josef Šnobl, 1 fotografie, dar – autor
44. Dagmar Hochová (z cyklu Legionáři), 19 fotografií, dar – autorka
45. Vladimír Uher, 4 fotografie, dar – autor
46. Jiří Víšek, 2 fotografie (Karla Mahenová, pedagog Zezula), dar – autor
47. Petr Daniel, 20 fotografií, Pavel Šešulka, 14 fotografií, dar – Petr Daniel
48. František Dostál, 3 fotografie, dar – autor
49. Helena van der Kraan, 38 fotografií, dar – autorka
50. Václav Ryčl, 171 fotografií, negativů, filmových pásů, dar – Kamila Ryčlová
51. Karla Hrdová, 41 fotografií s budovatelskou tematikou, dar – autorka
52. Otakar Matušek, 65 fotografií (kontaktů), dar – autor
53. Bohuslava Maříková, 7 fotografií, dar – autorka
54. Petr Helbich, 24 fotografií, dar – Greissen s. r. o
55. Jiří Erml, 1 fotografie, dar – Bert Erml
56. Rudolf Janda, 21 fotografií, dar – Jarmila Jandová
57. Fedor Gabčan, 1 fotografie, dar – autor
58. Svatopluk Klimeš, 2 fotografie, dar – autor
59. Jef Kratochvil, 71 fotografií, dar – autor
60. Miroslav Jodas, 3 fotografie, dar – autor
61. František Dostál, 73 fotografií, dar – autor

62. Irena Armutidisová, 10 fotografií, dar – autorka

Na několika sbírkových odděleních probíhala v roce 2008 inventarizace sbírkového fondu. Ve sbírce starého umění bylo zrevidováno 4.093 inv. č., ve sbírce fotografie a nových médií 1.785 inv. č., ve sbírce grafického designu 1.500 inv. č. a na oddělení užitého umění 1.796 inv. č. Celkový rozsah zrevidovaných sbírkových předmětů v roce 2008 tedy činil 9.174 inv. č.

Do počítačové databáze bylo v roce 2008 zaneseno 10.892 inventárních čísel, celkový počet inventárních čísel evidovaných touto formou dosáhl 110.285.

Restaurování

Restaurovátké oddělení se věnuje soustavné péči o dobrý fyzický stav sbírkových předmětů, a to nejen v oblasti akutní záchrany uměleckých předmětů již poškozených, ale i propracovaným systémem preventivní péče. Jejím základem je průběžné sledování klimatizačního režimu v depozitářích a na výstavách. I v roce 2008 byly v některých prostorách galerie zaznamenány trvalé potíže s udržením optimálních parametrů mikroklimatu (zejména Atrium Pražákova paláce, depozitář starého umění v Místodržitelském paláci). Jednou z priorit práce restaurovátkého oddělení jsou pravidelné kontroly stavu sbírkového fondu, při nichž jsou ve spolupráci s kurátory sbírek vybírána umělecká díla, vykazující potřebu konzervačního nebo restaurovátkého zákroku. Během roku 2008 byla těmto kontrolám věnována zvýšená pozornost, a to jednak v souvislosti s četností požadavků na prezentaci sbírkových předmětů na výstavách Moravské galerie i jiných galerijních institucí, ale především vzhledem k blížícímu se transportu rozsáhlých sbírkových souborů do nově budovaných depozitářů v Brně–Řečkovících. V průběhu roku tak restaurovátké MG vyhodnotili stav 1032 předmětů, vybrané okruhy děl pak byly podrobeny hlubšímu restaurovátkému průzkumu v rámci výzkumného úkolu institucionálního grantu. Projekt, koncipovaný na léta 2005–2011, přitom využívá i výsledků dlouhodobé spolupráce s Akademií věd České republiky, Akademickou laboratoří materiálového průzkumu malířských děl, univerzitou v Perugii, Národním ústavem aplikované optiky ve Florencii, Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, Vysokým učením technickým v Brně a s Vysokou školou výtvarných umění v Bratislavě.

Nově vystavěná účelová budova depozitářů Moravské galerie v Brně–Řečkovících se stala novým působištěm pro restaurovátkou dílnu papíru a restaurovátkou dílnu nábytku. Stěhování do nových prostor proběhlo v závěru roku 2008, což dočasně omezilo činnost dvou dotčených dílen, avšak do dalších let jim poskytlo profesionální zázemí v těsné blízkosti uložených sbírek.

V roce 2008 bylo interně zrestaurovátko 68 sbírkových předmětů, zkonzervovátko 534 uměleckých děl a adjustovátko 191 děl. Část restaurovátkých prací přitom byla hrazena z dotace ISO a z prostředků institucionálního grantu. Protože množství sbírkových předmětů, vyžadujících restaurovátký zkrrok, převyšuje kapacitu restaurovátkého oddělení, je každoročně řada uměleckých děl svěřována do péče restaurovátké externích. V roce 2008 proběhly formou externích zakázek dvě restaurovátké akce financované z neinvestičních prostředků MK ČR (ISO 2008), a to v celkové částce 350.000 Kč. Restaurovátké oddělení si u těchto zákroků

vyhrazuje výkon odborného dohledu nad kvalitou provedených prací, přičemž mimořádná pozornost je věnována důkladné fotografické i písemné dokumentaci provedených restaurátorských zásahů. Jeden z těchto externích restaurátorských zásahů nebyl v loňském roce proveden v požadované kvalitě, proto bude jeho korekce vyhotovena v dodatečném termínu na počátku roku 2009.

Průzkumy děl ze sbírek MG jsou realizovány především v rámci IG – Restaurátorský průzkum výtvarných děl. Tým řešitelů včetně spolupracovníků z laboratoře ALMA Praha se zaměřil především na nedestruktivní analýzu materiálu výtvarných děl a hledání možnosti alternativních řešení. Výsledky odborných průzkumů byly prezentovány ve zprávách o průběhu prací a čerpání finančních prostředků a jsou prezentovány na odborných konferencích, seminářích a v tisku.

Při restaurátorském průzkumu výtvarných děl se již řadu let rozvíjí úzká spolupráce s Ústavem materiálových věd a inženýrství VUT Brno. V tamní laboratoři se již několik let podrobují rentgenografické analýze malby a plastiky, které zkoumají restaurátoři z Moravské galerie v Brně. Získané informace slouží nejen pro vyhodnocení aktuálního stavu obrazů, ale i k hlubšímu poznání autorské techniky a rovněž tedy k případné autentifikaci zkoumaného uměleckého díla. V oblasti restaurátorského průzkumu uměleckých děl ze sbírek MG v Brně průběžně dále probíhá spolupráce s odborníky z IRPA Brusel, VŠVU Bratislava AVU Praha, MU v Brně a STU Bratislava.

Restaurátorské oddělení MG poskytlo v roce 2008 odborné konzultace k problematice konzervátorských a restaurátorských technologií, posouzení stavu předmětů, identifikace použitých materiálů a technik, verifikace autenticity děl těmito subjekty: Akademická laboratoř materiálového průzkumu děl, Akademie věd České republiky, Akademie výtvarných umění Praha, Arcidiecézní muzeum Kroměříž, Galerie výtvarných umění v Ostravě, Muzeum Boskovicka, Muzeum města Brna, Masarykova univerzita v Brně, Státní zámek Lysice, Ústav materiálových věd a inženýrství VUT Brno, dále řadě externích restaurátorů a konzervátorů, sběratelů, výtvarným umělcům a studentům.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÉHO FONDU MG, ZÁPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Sbírky MG se staly předmětem studia četných domácích i zahraničních badatelů. Bylo zaznamenáno 168 návštěv, z toho 32 zahraničních.

Pro výstavní účely jiných galerijních institucí se uskutečnilo celkem 80 zápůjček sbírkových předmětů představujících 835 inv. č. Z toho 69 zápůjček o rozsahu 734 inv. č. bylo žádáno na výstavy v tuzemsku, do zahraničí směřovalo 11 zápůjček čítajících 101 inv. č.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Stálé expozice

Expozice užitého umění a designu

Uměleckoprůmyslové muzeum, celoročně

Koncepce, příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D., PhDr. Karel Holešovský, PhDr. Dagmar Koudelková, PhDr. Eliška Lysková, PhDr. Jarmila Novotná, PhDr. Ľudmila Dufková, Mgr. Markéta Tronnerová, Mgr. Anna Grossová, Mgr. Andrea Březinová, Mgr. Martina Straková

Expozice, respektující chronologické řazení, se pokouší zachytit stručný vývoj a stylové proměny jednotlivých oborů od historického nábytku přes textil, sklo, keramiku a porcelán až po výrobky z drahých a obecných kovů i jejich druhovou rozmanitost. Jednotlivé sály prezentují základní etapy vývoje umění – středověk pod názvem Odlesk věčnosti, renesanci jako Apoteózu krásy, baroko a rokoko charakterizované jako Erupce tvarů, klasicismus, empír, biedermeier ztělesňující Řád jako ideál, druhé rokoko a historismus pak coby Fenomén návratů a secesi, pro niž je příznačný Ornament jako forma. Autoři se přitom nesnažili navodit iluzi dobových interiérů, naopak návštěvník si nepřestává uvědomovat, že je v muzeu. Každému exponátu je dopřán dostatek světla a prostoru, což odlehčuje instalaci. Bohatá kolekce více než pěti set uměleckých předmětů byla připravena především ze sbírek Moravské galerie v Brně, doplňuje ji však i několik zápůjček z církevního a soukromého majetku i ze Slezského zemského muzea v Opavě. Svou proveniencí se vystavený soubor zdaleka neomezuje na rámec Moravy či Slezska, zastoupen je italský, německý či holandský renesanční nábytek, italská fajáns, míšeňský nebo vídeňský porcelán. Expozici navštívilo v průběhu roku 2008 celkem 3.420 návštěvníků.

Expozice moderního a současného českého umění

Pražákův palác, celoročně

Sbírka českého umění 20. století patří v Moravské galerii v Brně k nejucelenějším souborům, a proto jsou její prezentaci vyhrazeny sály ve dvou patrech Pražákova paláce. Část expozice zahrnující období druhé poloviny 20. století však byla v průběhu roku 2008 uzavřena, protože se připravuje její celková reinstalace. Expozici představující české umění první poloviny 20. století zhlédlo v roce 2008 2.593 návštěvníků.

Prométheův oheň

Česká moderna první poloviny 20. století ze sbírek Moravské galerie v Brně

Koncepce expozice: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., Mgr. ing. Ivo Binder

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Expozice poukazuje především na úžasné vzepětí tvůrčích sil, k němuž dochází na naší výtvarné scéně počátku 20. století i let meziválečných a z něhož potom ještě částečně čerpá i období těsně poválečné. Čeští výtvarníci v historicky krátké době překonávají určitou regionální izolaci a provinčnost, jež mohla být přítěží starší generaci, navazují úzké kontakty se zahraničními avantgardními proudy a rozvíjejí jejich podněty způsobem, který je neodmyslitelně zařazuje mezi protagonisty světové moderny. Tvůrčí atmosféru, v níž vyrůstaly práce našich předních výtvarníků, kteří jsou na výstavě zastoupeni (Antonín a Linka Procházkoví, Bohumil Kubišta, František Foltýn, Josef Šíma, Václav Špála, Otakar Kubín, Bedřich Feigl, Vincenc Beneš, Emil Filla, Otto Gutfreund, Josef Čapek, Jaroslav Král, Jindřich Štyrský, Toyen, František Foltýn a mnozí další), symbolicky vystihuje Obraz Prométhea od Antonína Procházky z roku 1911, který se stal mottem celé expozice. Tentýž námět zaujal i Vincenta Makovského ke ztvárnění jeho slavné plastiky – Hlava Prométhea. Expozice představuje klíčová díla našeho malířství, sochařství, kresby a částečně i užitého

umění (nechybí kupř. ukázky nábytkové tvorby Josefa Gočára) v jejich dobových souvislostech a ve vazbě na tvůrčí uskupení, jež samovolně vznikala a vstřebávala do sebe hlavní vývojové linie soudobého výtvarného umění. Velká pozornost je věnována přínosu českých výtvarníků světovému kubismu, poetismu, surrealismu i rozvoji nových aktivit, jako je fotografie, scénografie či typografie. Instalace je i připomínkou postavení, jež město Brno zaujímal v meziválečném období v oblasti avantgardní kultury.

Umění od gotiky do 19. století

Místodržitelský palác, celoročně

Koncepce expozice: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D.

Příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., Mgr. Zora Wörgötter

Odborná spolupráce a výběr exponátů: Doc. PhDr. Ladislav Daniel, PhDr. Vlasta

Kratinová, PhDr. Olga Pujmanová, prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc., PhDr.

Kateřina Svobodová

Expozice přináší výběr nejhodnotnějších uměleckých děl ze sbírek Moravské galerie v Brně od gotiky až po 19. století, doplněný o pozoruhodné zápůjčky z církevního majetku i ze sbírek dalších institucí. Vedle děl moravské provenience jsou vystaveny i práce rakouského, německého, italského a nizozemského původu. Kolekce vlámského a holandského malířství, které byly v posledních letech obohaceny některými zajímavými novými akvizicemi, jsou vystaveny v reprezentativním výběru. Ústředním obrazem je Hlava Medúsy od P. P. Rubense, jehož ztvárnění ohyzdné Gorgóny považovali ještě v 19. století za natolik nebezpečně sugestivní, že v původní instalaci Františkova muzea mohl být vystaven pouze za oponou, „aby neděsil ženy a děti.“ V rámci expozice je vyčleněn tzv. Kabinet pro krátkodobé komorní výstavy, zejména ze sbírky staré kresby a grafiky.

Návštěvnost za rok 2008: 5.538 návštěvníků.

KABINET

(počet návštěvníků není sledován)

Sběratelé a mecenáši I – Aristokracie

Místodržitelský palác, 23. 8. 2007–6. 1. 2008

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka Ph.D.

Výstava vznikla na základě dlouhodobého výzkumného projektu MG, jehož cílem je přiblížit a osvětlit vznik a formování sbírek instituce. Tvoří počátek cyklu Sběratelé a mecenáši a postupně představuje nejvýznamnější osobnosti z řad moravské aristokracie, měšťanstva i umělců, které v minulosti svojí cílevědomou sběratelskou činností a velkorysou podporou přispěly k obohacení rozsáhlých sbírek dnešní MG. První výstava z takto koncipované série poukázala na nejvýraznější donátory z řad vzdělané moravské šlechty – mezi nimi vynikli zvláště italský kníže Odoardo III. Collalto e San Salvatore (1747–1833), hrabě Fridrich Silva Tarouca (1816–1881) a rakouský kníže Johann II. von Liechtenstein (1840–1929).

Sběratelé a mecenáši II – Buržoazie

Místodržitelský palác, 24. 1.–20. 4. 2008

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka Ph.D.

Druhá krátkodobá výstava pokračuje v prezentaci významných moravských sběratelů, tentokrát z řad buržoazie. Návštěvníci se mohli seznámit se třemi

významnými sbírkami podnikatelů přelomu 19. a 20. století. Sbíрка Arnolda Skutezkého (1850–1936) je velkým konvolutem evropské kresby od 15. do 19. století, zároveň tvoří základ sbírky staré kresby Moravské galerie v Brně. V předválečném Brně si vedle Skutezkého sbírky získala mezinárodní renomé i kolekce zámožného židovského advokáta Arthura Feldmanna (1877–1941). V Prostějově působil další vzdělaný právník Ludwig Brüll (1867–1929), který na počátku 20. století nashromáždil zajímavou uměleckou sbírku, z níž některé vynikající staré kresby dnes spravuje Muzeum Prostějovska.

Sběratelé a mecenáši III – Salmové

Místodržitelský palác, 8. 5.–17. 8. 2008

Kurátor: Mgr. Petr Tomášek

Další výstava z cyklu Sběratelé a mecenáši spojuje předchozí témata výběrem významného moravského šlechtického rodu Salm-Reiferscheidtů, který byl zároveň rodinou významných podnikatelů rodícího se těžkého průmyslu. Tento zámožný rod sídlící na zámku v Rájci nad Svitavou se po řadu generací věnoval sbírání uměleckých předmětů, čímž dal vzniknout jedinečné a velmi rozsáhlé sbírce malířských, sochařských i grafických děl rozprostřené od umění pozdní gotiky po 19. století.

Sběratelé a mecenáši IV – Umělci. Z ateliéru Hanse Makarta

Místodržitelský palác, 28. 8. 2008–11. 1. 2009

Kurátor: Mgr. Martina Straková

Závěr cyklu představil jako sběratele samotného umělce. Hans Makart (1840–1884), významný malíř a portrétista, arbiter elegantiae vídeňské smetánky 2. poloviny 19. století, byl zároveň sběratelem řady předmětů uměleckého řemesla – nábytek, oděvy, sklo, porcelán, tapiserie, zbraně. Kuratorium Moravského umělecko-průmyslového musea – předchůdce Moravské galerie – se rozhodlo zakoupit soubor těchto předmětů, jež vůbec poprvé došly u této příležitosti vystavení jako souborná kolekce dokumentující sběratelskou činnost umělce.

Expozice Josef Hoffmann – Nadčasový design

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici. V provozu celoročně, v létě 6, resp. 7 dní v týdnu, v zimním období o sobotách a nedělích.

Autorky výstavy: Eliška Nosálová, PhDr. Dagmar Koudelková

Organizační tým: Marek Pokorný, PhDr. Kateřina Tlachová, Mgr. Martina Straková
Brtnický rodák Josef Hoffmann, architekt, designér a jeden ze zakladatelů Wiener Werkstätte, pronikavým způsobem zasáhl do mnoha oblastí umělecké tvorby počátku 20. století. Kromě architektonických realizací, z nichž proslul zvláště jeho palác Stoclet v Bruselu, je autorem stovek návrhů výrobků uměleckého řemesla od stolního nádobí přes oděvy, hračky, šperky až po nábytek. Po celý život si uchoval vřelý vztah ke svému rodnému domu v Brtnici, kam se i po smrti svých rodičů rád vracel a který přebudoval podle svých představ. Komunistický režim rodině majetek zkonfiskoval a památku slavného brtnického rodáka tak postupně vytěsňoval z obecného povědomí. Díky úsilí Společnosti Josefa Hoffmanna i pochopení, se kterým se snahy o oživení umělcova odkazu setkaly u obce, byla budova jeho rodného domu velkoryse zrestaurována a v jejích prostorách instalována expozice připomínající osobnost Josefa Hoffmanna i jeho životní dílo. Od 1. ledna 2006 spravuje Hoffmannův rodný dům MG. Začleněním této výstavní budovy do svých struktur

učinila galerie významný krok k rozšíření svých aktivit i na oblast architektury a tedy ke komplexnosti svého pohledu na výtvarné umění.

Expozici v roce 2008 zhlédlo 2.313 návštěvníků.

Muzeum Josefa Hoffmanna je společným pracovištěm MAK – Rakouského muzea užitého / současného umění ve Vídni a Moravské galerie v Brně.

Od gotiky po empír

Stálá expozice na zámku v Mikulově

Expozici provozuje od roku 1998 Regionální muzeum v Mikulově. V provozu v létě 6 dní v týdnu, v zimním období o sobotách a nedělích.

Autorky expozice: Dobromila Brichtová, prom. hist., doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

Expozice uměleckého řemesla umístěná v historických sálech mikulovského zámku seznamuje návštěvníky s proměnami životního stylu v průběhu několika staletí.

Krátkodobé výstavy

V průběhu roku uvedla MG řadu výstav, ať již z vlastních sbírek nebo z uměleckých děl zapůjčených jinými majiteli, či přímo v pořadatelské spolupráci s partnerskými galerijními institucemi.

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM

České a slovenské sklo v exilu

Uměleckoprůmyslové muzeum, 30. 8. 2007–13. 1. 2008

Autorka výstavy: prof. PhDr. Sylva Petrová

Kurátorka MG: Mgr. Markéta Vejrostová

České sklářství, dosahující již tradičně špičkové úrovně, se stalo světově uznávaným fenoménem. Výraznou stopu po sobě ovšem zanechalo i v zahraničí, a to v tvorbě českých sklářských výtvarníků, kteří emigrovali a ve světě pak pokračovali ve své umělecké práci. Mnozí z nich dokonce zásadně ovlivnili směřování této umělecké disciplíny ve své nové vlasti – v USA, Austrálii, Francii, Belgii a jinde. Na základě grantu uděleného Britskou akademií v Londýně v roce 2005 vznikl atraktivní výstavní projekt, sledující exilovou tvorbu sklářských výtvarníků původem z českých a slovenských zemí – za všechny jmenujme Jána Zoričáka, Stanislava Meliše, Jana Adama, Pavla Molnára, Miloslavu Svobodovou Wyckmans či Petra Síse. Jejich práce doplňují i díla umělců zahraničních, jejichž tvorba se formovala pod přímým vlivem českého sklářství. Výstavu provázal vědecký katalog, vydaný ve spolupráci MG a nakladatelství Kant.

Počet návštěvníků v roce 2008: 470 (celková návštěvnost 4.128)

Za patnáct. Přírůstky do sbírek Moravské galerie v Brně 1993–2007

Uměleckoprůmyslové muzeum, 15. 2.–25. 5. 2008

Kurátorky: Mgr. Yvona Ferencová, Mgr. Markéta Vejrostová

Přestože je peněz na nákupy uměleckých děl ve vztahu k jejich rostoucím cenám stále méně, podařilo se v posledních patnácti letech obohatit všechny sbírky MG o řadu důležitých přírůstků. Výstava představila nejen výběr nejvýznamnějších akvizic

od roku 1993, mezi nimiž zvláštní postavení zaujímá pozůstalost fotografa Jana Svobody, ale také jejich celkový objem i strukturu. Rozšiřování sbírek totiž není pouhým hromaděním věcí, ale i ve ztížených podmínkách promyšlenou činností, doplňující a často i přehodnocující záměry našich předchůdců.

Počet návštěvníků: 1.785

Bruselský sen. Československá účast na Světové výstavě Expo '58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let

Uměleckoprůmyslové muzeum, 21. 11. 2008–1. 3. 2009

Výprava poprvé komplexně seznámila publikum s fenoménem Expo '58, a to jak s atmosférou této první poválečné světové výstavy v Bruselu, s legendárním úspěchem československého pavilonu a jeho podobou, tak s následným určujícím vlivem výstavy na životní styl. Prezentovala design bruselského stylu v oblasti skla, porcelánu, nábytku, typografie, módy, průmyslu i s dobově aktuálními tématy, kdy v Československu na přelomu 50. a 60. let dochází k rozvoji médií, zejména rozhlasového a televizního vysílání a vzniku pop kultury. Výstava, na jejímž uspořádání spolupracovali MG, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Galerie hlavního města Prahy a Arbor vitae societas, měla premiéru v Galerii hl. m. Prahy, avšak v Moravské galerii byla rozšířena o fotografickou sekci.

Počet návštěvníků v roce 2008: 2.342 (celková návštěvnost: 6.496)

CAMERA

Jan Jedlička – Il Cerchio 2005–2006

Výstavní síň Camera, Uměleckoprůmyslové muzeum, 30. 11. 2007–16. 3. 2008

Kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Jihozápadní Toskánsko se stalo pro Jana Jedličku místem, kam se pravidelně vrací již po několik desetiletí. Soubor černobílých fotografií Il Cerchio – Kruh – zachycuje jeho oblíbenou lokalitu v proměnách času v průběhu jednoho roku. Sleduje v něm změny způsobené plynutím ročních dob i lidskou činností. V souladu s dramaturgií výstavní síně Camera, jejímž záměrem je představovat fotografii v celém spektru jejích podob, doplnila cyklus fotografií i projekce Jedličkových filmů.

Počet návštěvníků v roce 2008: 746 (celková návštěvnost 1.313)

Jiří Foltýn: V upravené krajině. Fotografie z 80. let

Výstavní síň Camera, Uměleckoprůmyslové muzeum, 27. 3.–8. 6. 2008

Kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Výstava fotografií Jiřího Foltýna je druhým projektem, který rozjíždí v rámci výstavní síně Camera linii výstav, snažících se o kritickou retrospektivu domácí fotografie. Práce Jiřího Foltýna jsou svědky rozhárané situace domácí fotografie poloviny 80. let. To však není důvodem, proč se ocitly ve výstavním plánu Camery. Důvodem je současná podoba diskurzu o fotografii, který cítí potřebu se jednou stranou obracet do minulosti. Evidentně i proto, že éra klasické fotografie je u konce, a tak se může stát předmětem přehodnocení. Je to zajímavý moment. Kombinuje v sobě mýtus jedinečnosti okamžiku s kouzlem uplynulého času.

Počet návštěvníků: 754

PRAŽÁKŮV PALÁC

František Foltýn: Košice–Paříž–Brno

Pražákův palác (přízemí a první patro), 16. 11. 2007–17. 2. 2008

Autorka výstavy: PhDr. Hana Rousová

Kurátor MG: Mgr. Petr Ingerle

František Foltýn (1891–1976) bývá spolu s Františkem Kupkou označován za jednoho z našich nejvýznamnějších malířů nefigurativního umění. Velká retrospektivní výstava věnovaná tomuto umělci evropského formátu nesla v podtitulu svého názvu jména měst, která se na čas stala jeho působištěm a zároveň byla spjata s výraznou etapou jeho umělecké orientace. Foltýnovo rané dílo vznikalo v Košicích a mělo často sociální a literární obsah. Období malířova pařížského pobytu bylo neseno jeho sblížením s geometricky orientovanou uměleckou skupinou Cercle et carré, později pak s mezinárodním uskupením Abstraction–Création. Od roku 1937 pobýval Foltýn trvale v Brně a přiklonil se k realismu, od 60. let pak se vrací opět k abstrakci. MG, která se po umělcově smrti stala správcem jeho pozůstalosti, vlastní více než 240 Foltýnových olejů a kreseb, z nichž většina byla na výstavě prezentována. Součástí projektu byla kromě samotné výstavy i obsáhlá publikace s vůbec prvním soupisem Foltýnova díla, vydaná ve spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae.

Počet návštěvníků v roce 2008: 2.807 (celková návštěvnost 3.773)

Milada Marešová. Zapomenutá malířka českého modernismu

Pražákův palác 14. 3.–25. 5. 2008

Kurátoři výstavy: Mgr. Martina Pachmanová, Ph.D., Mgr. Petr Ingerle

Návštěvnicky úspěšná výstava byla věnována jedné z nejvýraznějších českých meziválečných malířek, na níž tuzemské dějiny umění téměř zapoměly. Zmapovala malířskou, kreslířskou a ilustrátorskou tvorbu Marie Marešové, přičemž byl důraz kladen především na autorčinu meziválečnou práci. Součástí výstavy byla projekce unikátního „domácího biografu“ – rozsáhlého souboru ručně malovaných diapozitivů, který Marešová vytvořila na začátku dvacátých let. Výstava prezentovala i autorčinu korespondenci, fotografie a dokumenty.

Počet návštěvníků: 3.544

Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969–1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně

Pražákův palác, 14. 11. 2008–15. 2. 2009

Autor koncepce a kurátor výstavy: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Výstava věnovaná speciálně dvacetiletí doby temna po okupaci Československa roku 1968 je věnována jedinému médiu, fotografii a navazuje na předchozí postupné prezentace sbírky fotografie MG (založené roku 1962), z nichž poslední končila rokem 1968. Představeno bylo ca 360 fotografií od 120 autorů, prezentujících široké spektrum volné fotografické tvorby. Stejně jako celá kultura, byla i fotografie v sedmdesátých letech vystavena komunistické represi, ale i přes nepřízeň doby pokračovaly všechny proudy tvorby, které se v předchozím desetiletí nestačily dostatečně rozvinout. Kromě toho se prosazovaly nové metody i individuální cesty, jak tváří tvář „reálnému socialismu“ smysluplně tvořit. Překvapivě pravdivá a vlivná byla dokumentární tvorba (Dagmar Hochová, Markéta Luskačová, Viktor Kolář, Martin Martinček, Jindřich Štreit...). Evropskou úroveň měla inscenovaná fotografie (Taras Kuščynskyj, Jan Saudek, Tono Stano, Miro Švolík, Peter Župník...). Neméně významní jsou fotografové kombinující konceptuální přístupy a analýzu media

fotografie se zájmem o objekt a pozorování (Ivan Kafka, Emila Medková, Vilém Reichmann, Jan Svoboda...). Katalog výstavy edičně navázal na společné fotografické publikace z dílny MG a nakladatelství Kant.

Počet návštěvníků v roce 2008: 1.473 (celková návštěvnost 3.212)

ATRIUM

(výstavy jsou volně přístupné, údaje o počtu návštěvníků jsou získány odhadem)

Martin Sedlák

Atrium Pražákova paláce, 11. 10. 2007–2. 3. 2008

Kurátor výstavy: Mgr. Petr Ingerle

Martin Sedlák patří k nejvýraznějším osobnostem mladé generace autorů slovenské výtvarné scény. Své publikum zaujal magickými instalacemi sestávajícími ze světelných objektů vytvářených z elektroluminiscentních fólií. Návštěvníkům výstavy, uspořádané v rámci tzv. Slovenské sezóny v MG, byl k dispozici katalog.

Počet návštěvníků v roce 2008: 450 (celková návštěvnost cca 1.090)

Marek Meduna, Bezradný otec a století ženy

Atrium Pražákova paláce, 12. 3.–1. 6. 2008

Kurátorka výstavy: Mgr. Yvona Ferencová

Symptomem Medunovy tvorby je rezignace na plné porozumění autorovu záměru. Znovu začleňováním starších maleb a objektů do instalací vytváří prostor pro jejich znovupřijetí a další možné čtení. Zkoumá povahu díla, odolnost vůči ilustrativnosti, která ho dostihuje. Autor záměrně zpochybňuje systém konvencí prezentace uměleckých děl.

Počet návštěvníků: 610

Petra Feriancová: Přirozený výběr

Atrium Pražákova paláce, 17. 10. 2008–18. 1. 2009

Kurátor: Marek Pokorný

Výstava konaná pod záštitou ministra kultury České republiky Václava Jehličky v rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti představila mladou slovenskou umělkyni s mezinárodní zkušeností a letošní finalistku Ceny Oskara Čepana. Autorčiným východiskem obvykle bývají soubory již hotových obrazů a textů, které jsou znovu metodicky přeskládány a interpretovány. Smyslem manipulace s podkladem, ať už obrazovým či diskursivním, je zprostředkovat divákovi původní afektivní reakci na něj.

Počet návštěvníků v roce 2008: 262

PROSTOR PRO JEDNO DÍLO

Prostor před veřejnou knihovnou ve 3. patře Pražákova paláce je místem, kam se vejde jen jedno jediné umělecké dílo. Již několik let se využívá k prezentaci projektů mladých umělců, přičemž jsou pro něj vybírány právě práce, které co nejlépe odpovídají specifickému charakteru této nejmenší výstavní plochy MG. Přípravu instalací kurátorsky zajišťovala Mgr. Yvona Ferencová. Vystavena byla tato díla:

- Matěj Smetana – Hradčanoid (26. 9. 2007–20. 1. 2008)
- Lukáš Rittstein – Virtuální bolest (23. 1.–18. 15. 2008)

- Evžen Šimera – Skateboardové překážky, 2003 (28. 5.–31. 8. 2008)
- Tomáš Hlavina – Brána (Pro pošetilé panny), 1999 (3. 9.–30. 11. 2008)
- Jan Jakub Kotík – Houses of the Holy, 2005 (3. 12. 2008.–15. 3. 2009)

MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC

V zahradě Armidině. Italské barokní zátiší v Čechách a na Moravě

Místodržitelský palác, 22. 11. 2007–24. 2. 2008

Autor a kurátor výstavy: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

S obrazy zátiší, mezi nimiž převládají zvláště znázornění květin nebo ovoce, se v zámeckých interiérech setkáváme v hojném počtu. Mnohdy jejich kvantita převažuje nad kvalitou, nezřídka se ale mezi nimi najdou i díla mimořádná, která svědčí o vytříbeném vkusu a nárocích jejich dřívějších majitelů. Výstava, věnovaná fenoménu italského barokního zátiší v českých zemích vůbec poprvé, nás uvedla do Lombardie, Benátska, Toskánska, Říma a Neapole. Výběr šedesáti nejpozoruhodnějších obrazů zachycoval zátiší komponovaná převážně ze vzácných koberců, zralých plodů, rozmanitých květin aranžovaných do váz, girland či jen volně položených, nechyběly ani v baroku tolik oblíbené motivy loveckých trofejí a hudebních nástrojů. Do instalace byla zařazena i díla středoevropských umělců, kteří se italským zátiším inspirovali a ve své tvorbě na ně svým způsobem navazovali. Tak jako všechny projekty prezentující staré malířství, vyžádala si i tato výstava náročnou přípravu po stránce studijní i restaurátorské. Výsledky těchto prací shromáždil i rozsáhlý vědecký katalog (vydala MG). Součástí výstavy byl interaktivní výtvarný ateliér určený návštěvníkům všech věkových skupin, který nabídl možnost seznámení se žánrem zátiší vlastním tvořivým přístupem.

Počet návštěvníků v roce 2008: 1.619 (celková návštěvnost 2.703)

Bubble Tea

Místodržitelský palác, 21. 3.–25. 5. 2008

Kurátoři výstavy: Marek Pokorný, Tsai Chao-yi

Bubble Tea je populární tchajwanský míchaný nápoj, který se připravuje z čaje, mléka a dalších ingrediencí a míchá se jako koktejl. Stejně jako tento perlivý čaj je současné umění Tchaj-wanu směsí Východu a Západu. Výstava vzniklá ve spolupráci s Tchajwanským národním muzeem umění v Tchaj-čungu a Tchajpejským hospodářským a kulturním centrem v Praze představila reprezentativní průřez současnou uměleckou scénou Tchaj-wanu, jejíž mnozí zástupci jsou etablovanými autory světové umělecké scény. Projekt volně navazuje na výstavu Flourish / Současné umění z Walesu. Moravská galerie v Brně tak pokračuje v mapování tvůrčího potenciálu oblastí, které z tradičního pohledu Evropana nebo Američana zdánlivě leží na okraji světové umělecké scény. Ve skutečnosti tyto „periferie“ přinášejí mimořádně pozoruhodné umělecké výkony, jedinečně reflektující zkušenost střetu globálních trendů se specifickou tradicí, jedinečnými historickými, kulturními a politickými zkušenostmi. Řada velkých měst východní Asie hraje stále významnější úlohu při zprostředkování současného světového umění, pravidelně se zde pořádají velké přehlídky a jejich význam na světovém trhu s uměním neustále roste.

Počet návštěvníků: 1.830

Pole tvůrčí a válečná. Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha

Místodržitelský palác, 7. 11. 2008–8. 2. 2009

Autorky výstavy: Ilona Krbcová, Mgr. Terezie Petišková

Kurátor MG: Mgr. Petr Ingerle

V roce „osmičkových“ výročí se rozhodla MG ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem v Praze uspořádat výstavu, která chce představit pozoruhodnou a veřejnosti málo známou uměleckou sbírku. Časově obsáhne půlstoletí československých dějin a představuje umělecká díla, která přibližují vývoj umění v různých historických a politických kontextech. Na návštěvníky čekala řada překvapení v podobě méně známých děl prvořadých českých umělců, kteří se v letech 1914–1918 zapojili do zahraničních politických aktivit předcházejících vzniku nové republiky (František Kupka, Vojtěch Preissig, Otto Gutfreund). O období let 1939–1945 sugestivně vypovídají například kresby z koncentračních táborů, představena byla rovněž téměř neznámá díla Aléna Diviše. Vybraná díla spojuje jak absurdita vyvěrající z dobové válečné atmosféry, tak rovněž pohnuté historické okolnosti, za nichž se tato unikátní umělecká kolekce utvářela.

Počet návštěvníků v roce 2008: 917 (celková návštěvnost 1.410)

Neregulováno. Prales ve fotografii

Místodržitelský palác – Barokní sál, 16. 10. 2008–11. 1. 2009

Kurátoři: PhDr. Antonín Dufek, Ph.D., Mgr. Dana Zajoncová

Vhledem ke kulatým výročím vyhlášení přísné ochrany Žofínského pralesa (170 let) a Boubínského pralesa (150 let) lze rok 2008 nazvat Rokem českých pralesů.

Výstava vznikla z podnětu vědeckých pracovníků brněnského oddělení ekologie lesa Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví Průhonice.

Výstava shromáždila fotografie pralesů od třicátých let 20. století do současnosti.

Starší fotografie pocházejí většinou z fotografické sbírky MG a jejich autory jsou mimo jiné Jaromír Funke, Josef Sudek a nejvýznamnější fotograf pralesů Rudolf Janda. Z dalších „specialistů na pralesy“ jsou to Petr Helbich a Herbert Thiel. Novější fotografie jsou od amatérských fotografů i od významných profesionálů a pedagogů (Bohumír Prokůpek, Miloš Šejn). Vedle fotografií navazujících na iluzivní zpodobování přírody vystavují i experimentující umělci tvořící v kontextu současné výtvarné scény (Vojtěch Fröhlich, Pavel Hayek, Jiří Šigut). Mimořádně významná je účast nové tvůrčí generace, nejmladšímu účastníkovi je 23 let. Celkem byla vystavena díla třiceti umělců.

Počet návštěvníků v roce 2008: 1.138 (celková návštěvnost: 1.326)

AMBIT

(volně přístupné prostory, údaje o návštěvnosti vycházejí z odhadu)

Nejkrásnější české knihy roku 2006

Ambit Místodržitelského paláce, 12. 10. 2007–6. 1. 2008

Kurátorka výstavy: PhDr. Hana Karkanová

Výstava nejkrásnějších českých knih, prezentující výsledky soutěže, každoročně pořádané Ministerstvem kultury ČR ve spolupráci s Památkem národního písemnictví, se stala v MG již tradicí. Výtvarná stránka české knižní kultury – tradičně na vysoké úrovni – po roce 1989 ještě výrazně stoupla, a o to obtížnější je hodnotitelská úloha výběrové poroty. Ani při tomto ročníku soutěže tomu nebylo jinak. Výstava představila nejen knihy oceněné, ale i práce zařazené do užšího

výběru. Potěšitelnou skutečností bylo, že ani tentokrát mezi vystavenými díly nechyběly knihy z produkce MG.

Počet návštěvníků v roce 2008: 2.857 (celková návštěvnost 3.236)

České exlibris 1945–1980

Ambit Místodržitelského paláce, 17. 1.–4. 5. 2008

Kurátorka výstavy: Petra Ciupková

České exlibris 1945–1980 je v pořadí třetí z cyklu výstav, ve kterém jsme chtěli postupně představit knižní značky ze sbírky grafického designu MG. Ukončení tohoto výstavního projektu v roce 2008 bylo záměrně načasováno ke 110. výročí vůbec první výstavy exlibris na území českých zemí, čímž jsme tuto událost chtěli připomenout. Na výstavě jsme představili kolekci děl 16 autorů, kteří se významným způsobem zasloužili o vysokou úroveň drobné grafiky v Československu po roce 1945. Rozpětí let 1945–1980 bylo obdobím vrcholné popularity českého exlibris jak v domácím, tak mezinárodním měřítku. Od 80. let dochází k postupnému ubývání umělců, pro které by tvorba exlibris byla přitažlivým výtvarným problémem a způsobem uměleckého vyjádření. Tento sestupný trend se ještě prohloubil po roce 1989, kdy se mnohým grafikům naskytly jiné, lukrativnější možnosti seberealizace. Počet návštěvníků: 2.190

Nejkrásnější české knihy roku 2007

Ambit Místodržitelského paláce, 24. 10. 2008–22. 2. 2009

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

Výstava Nejkrásnější české knihy roku 2007 prezentuje výsledky soutěže, která probíhá každoročně, a má nejen dlouhou tradici, ale i čím dál širší publicitu. Knihy do soutěže přihlašují sami nakladatelé a jejich počet sice pomalu, ale konstantně každým rokem vzrůstá. Tentokrát se soutěže účastnilo 109 vydavatelů s 217 knihami, z toho bylo 23 studentských prací. Ukázalo se, že nakladatelé dávají přednost jak zavedeným knižním tvůrcům, tak i začínajícím autorům, jejichž úroveň byla v tomto ročníku nadprůměrná a po zásluze oceněná.

Počet návštěvníků v roce 2008: 680 (celková návštěvnost: 1.666)

RODNÝ DŮM JOSEFA HOFFMANN A V BRTNICI

Josef Hoffmann – Donald Judd: Hypotéza

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy, 3. 6.–26. 10. 2008

Kurátor výstavy: Mag. Dr. phil. Rainald Franz a Mag. Dr. phil. Sebastian Hackenschmidt

Souvislost tvorby amerického minimalistického umělce Donalda Judda (1928–1994) a rakouského architekta a designéra Josefa Hoffmanna (1870–1956) není patrná na první, ale teprve na druhý pohled. Ovšem pokud se zamyslíme nad praktickými, formálními a teoretickými východiskami obou tvůrců, objevíme řadu styčných bodů. Jejich tvorbu spojuje především postupný vývoj směrem k redukci formy, architektonický přístup k tvorbě a hra s objemem a plochou. Stejně jako v tvorbě Donalda Judda, tak i u Josefa Hoffmanna se projevuje pomyslný nárok na jednotně utvářený návrh věcí, které nás obklopují. Uvádí umění, architekturu a život v harmonickou shodu. Svým struktivním vyjadřováním se Juddovy práce potkávají s Hoffmannovou tvorbou a z Juddových strohých návrhů vyplývá i vztah ke geometriismu a tektonice architektury a designu vídeňské moderny.

Počet návštěvníků: cca 1.500

23. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2008

Grafický design, ilustrace a písmo v knihách, časopisech, novinách a digitálních médiích

Uměleckoprůmyslové muzeum, Místodržitelství palác, Pražákův palác
17. 6.–19. 10. 2008

Předseda organizačního výboru: Aleš Najbrt

Místopředsedové organizačního výboru: Tomáš Machek, Marcela Stránská

Ředitel bienále: Marek Pokorný

Kurátorka bienále: PhDr. Marta Sylvestrová

Organizační tajemnice: PhDr. Miroslava Pluháčková

Mezinárodní bienále grafického designu bylo v Brně založeno v roce 1963 a je jednou z nejdéle trvajících přehlídek svého druhu na světě. Jeho pořadatelé jsou Ministerstvo kultury ČR a MG, partnery bienále jsou Statutární město Brno, Jihomoravský kraj a Česká centra. Akce se konala pod záštitou Mezinárodní rady společností grafického designu ICOGRADA (International Council of Graphic Design Associations). Brněnské bienále je soutěžní přehlídkou, která si klade za cíl sledovat nejnovější vývojové trendy grafického designu. V pořadí 23. ročník byl věnován grafickému designu, ilustracím a písmu v knihách, časopisech, novinách a digitálních médiích. Bienále Brno 2008 obeslalo 388 výtvarníků ze 39 zemí celého světa.

Výběrové porotě (Karel Aubrecht, Pavol Bálik, Olga Benešová, Marek Pistora, Aleš Najbrt, Marek Pokorný, Marta Sylvestrová, Krisztina Somogyi, Rostislav Vaněk) připadl úkol vytřídit ze zhruba 1600 přihlášených prací ty nejkvalitnější příspěvky pro prezentaci i postup do užšího kola soutěže. Přísným kritériím výběru dostalo celkem 162 autorů z 27 zemí světa. Nejpočetněji zastoupenou zemí byla tradičně Česká republika, následovalo Japonsko a Německo. Hlavní soutěžní výstava Bienále Brno 2008 byla velmi netradičně nainstalována přímo na židlích Outline firmy wiesner hager tak, aby každý zájemce mohl usednout a vzít do ruky knihu, kterou si chce prohlédnout.

Mezinárodní porota (Jonathan Barnbrook – Velká Británie, Petra Černe Oven – Velká Británie, Slovinsko, Otakar Karlas – ČR, Zuzana Lednická – ČR, Gertrud Nolte – SRN, Fumio Tachibana – Japonsko, Lucille Tenazas – USA) rozhodla o udělení cen:

Cena ministra kultury České republiky — Velká cena Bienále Brno 2008	Kasia Korczak, Nizozemsko
Hlavní cena v kategorii Knihy a výstavní katalogy	Angus Hyland, Velká Británie
Hlavní cena v kategorii Obaly nosičů digitálních a audiovizuálních médií	<i>Cena nebyla udělena</i>
Hlavní cena v kategorii Časopisy a noviny	Erick Beltrán — Eduardo Barrera, Mexiko
Hlavní cena v kategorii Tvorba písma	Tomáš Brousil, Česká republika
Hlavní cena v kategorii Digitální média	Lichtwitz — Büro für Visuelle Kommunikation, Rakousko
Cena ICOGRADA	Jekyll & Hyde, Itálie
Cena primátora města Brna	Ateliér ilustrace a grafiky VŠUP Praha, Česká republika
Cena Alfonse Muchy za ilustraci	Gilles Lepore, Švýcarsko
Cena TypoDesignClubu Praha	Heine / Lenz / Zizka, Německo

Cena organizačního výboru BB za celoživotní přínos v oboru grafického designu	Jan Solpera, Česká republika
Cena diváka	Štěpánka Bláhovcová, Česká republika

K výstavě byl připraven souborný katalog, jehož grafický návrh, stejně jako celý vizuální styl Bienále Brno 2008, vytvořil Petr Štěpán.

Hlavní výstavu bienále doplnilo 8 doprovodných výstav, které se konaly v prostorách Moravské galerie v Brně, ale jedna i na reklamních plochách v brněnských ulicích. Mezinárodní ráz přehlídky podtrhla řada doprovodných kulturních akcí uspořádaných v rámci tzv. národních dnů – představila se v nich Česká republika, Slovensko, Francie, Japonsko, Rakousko a USA. Vyvrcholením se pak stala v závěru přehlídky Brněnská bienálová noc.

Zdařilý výsledek celé velké výstavní akce dokládá i její rekordní návštěvnost – o hlavní výstavu i doprovodné projekty projevilo zájem 33.347 lidí, průměrná denní návštěvnost přitom činila 366 osob.

Soutěžní přehlídka Bienále Brno 2008

Uměleckoprůmyslové muzeum, 18. 6.–19. 10. 2008

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Kurátorská výstava:

Brno Echo: Ornament a zločin od Adolfa Loose k dnešku

Pražákův palác 18. 6.–19. 10. 2008

Hostující kurátor: Abbott Miller

Kurátorka MG: PhDr. Marta Sylvestrová

Původní logo Bienále Brno, vytvořené českým designérem Jiřím Hadlačem je charakterizováno soustřednými liniemi vytvářejícími soustředné „B“. Tato značka posloužila jako výchozí bod výstavy. Za pomoci různých kombinací tištěné a multimediální grafiky, typografie, textilu, fotografií a dekorativního umění užívá Brno Echo obrazového motivu soustředných linií k odkrytí grafických ozvěn mezi minulostí a současností. Výstava zkoumá, jak může být soustřednost společně používaným slovníkem, jenž spojuje různorodé souvislosti a média napříč časem a geografii. Výstava, sestavená z různých mezinárodních zdrojů včetně bohatých sbírek MG, inscenuje dialog mezi objektem a představou. Instalační design umožňuje dialog rezonující v galeriích transformací prostoru do místa grafické ozvěny. Zdi a podstavce pulsují soustřednými liniemi rámuujícími objekty na výstavě. K výstavě byl publikován katalog navržený rovněž kurátorem výstavy Abbotem Millerem.

Doprovodné výstavy:

Výstava členů mezinárodní poroty

Uměleckoprůmyslové muzeum, 18. 6.–19. 10. 2008

Kurátorka: Petra Šťastná

Součástí 23. Bienále Brno 2008 se již tradičně stala výstava členů mezinárodní poroty prezentující jejich vlastní uměleckou tvorbu. Vystavovanými osobnostmi tohoto ročníku byli: Jonathan Barnbrook (UK), Petra Černe Oven (Slovinsko/UK), Otakar Karlas (ČR), Zuzana Lednická (ČR), Gertrud Nolte (Německo), Fumio Tachibana (Japonsko), Lucille Tenazas (USA).

Fumio Tachibana. Laureát Velké ceny Bienále Brno 2004

Pražákův palác 18. 6.–19. 10. 2008

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Laureát Velké ceny 21. Bienále Brno 2004, absolvent ateliéru vizuální komunikace a designu na Musashino Art University, představil samostatnou výstavou v rámci Bienále Brno 2008 svoji tvorbu, jejíž podstatou jsou expresivní metody práce s papírem a písmem v kombinaci s nejrůznějšími tiskovými technikami a instalacemi vlastních objektů – knih a knižních vazeb. Autor totiž pochází z rodiny tradičních japonských knihvazačů, takže s knihou a uměleckou knižní vazbou přicházel do kontaktu od útlého dětství.

Stefan Sagmeister: Co jsem se zatím v životě naučil

Bilboardové plochy a citylighty ve městě Brně a Pražákův palác 1. 6.–19. 10. 2008

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Tvorba Stefana Sagmeistera byla představena jak v instalaci v MG, tak po městě Brně na bilboardech a citylightech umístěných na zastávkách městské hromadné dopravy, které obvykle zabírá reklama, prostřednictvím autorových osobních mravní ponaučení. Tyto práce se obvykle objevují jako projekce, světelné boxy, dvojstrany v časopisech, apod. V nedávné době se ocitly i na objektech představujících obrovské nafukovací opice. Spolupráce – Rakouské kulturní fórum v Praze.

City's Celebrities! Street Art & Graffiti

Pražákův palác 18. 6.–28. 9. 2008

Kurátorka: Bc. Pavlína Vogelová

Výstava představila fenomén street artu jako formu alternativní anonymní vizuální komunikace ve veřejném prostoru. Fotodokumentace Istvána Lékó „originálů“ z pražských ulic nabídla přímou konfrontaci s autentickou uměleckou tvorbou vytvořenou pražskými a brněnskými umělci přímo ve výstavním prostoru.

Slovak Rep. Práce studentů a absolventů ateliéru vizuální komunikace VŠVU Bratislava

Místodržitelský palác, 18. 6.–19. 10. 2008

Kurátor: Mgr. Art. Paľo Bálik

Výstava představila řadu studentských prací Katedry vizuální komunikace Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě, které byly věnovány problematice slovenské národní identity a vizuální reprezentaci Slovenska ve světě. Výběr prezentuje nejlepší práce nejen současných studentů školy, ale i jejich úspěšných absolventů.

Práce ze... Slovinska

Místodržitelský palác, 18. 6.–19. 10. 2008

Kurátorky: dr. Petra Černe Oven, Petra Ciupková

Prezentace úspěšných prací z uplynulých ročníků slovinského Bienále vizuálních komunikací. Současná vizuální komunikace ve Slovinsku je založena na silné tradici dvacátého století. Od padesátých let do současnosti se slovinští designéři aktivně účastní mezinárodního vývoje včetně účasti na raném kongresu Icograda v roce 1966, který se konal ve slovinském městě Bled. Mnoho designérů studovalo v zahraničí a přinesli po svém návratu do Slovinska hodnotné zkušenosti, které využili ve své pedagogické a každodenní profesní praxi.

Osobnosti českého grafického designu – Jiří Rathouský

Místodržitelský palác, 23. 5.–5. 10. 2008

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Výstava byla věnována legendě českého grafického designu. Jiří Rathouský svojí tvorbou po desetiletí utvářel grafickou scénu Československa a České republiky. Svoji představu vtiskl vizuálnímu prostředí pražského metra a pražských nádraží. Podílel se na výtvarném řešení informačního systému Českých drah a reprezentoval um českých tvůrců na světových výstavách Expo '58 v Bruselu, Expo '67 v Montrealu a Expo '70 v Ósace.

Další doprovodné výstavní akce:

Tiskařská elita

Místodržitelský palác, 18. 6.–19. 1. 2008

Koordinace: Simona Juračková

Doprovodná akce Bienále Brno 2008 byla přehlídkou prezentující tvorbu několika předních českých tiskáren. Jejím smyslem bylo upozornit, že vedle dobrého grafického designu zaručuje výslednou kvalitu publikace právě kvalitní technické provedení tisku.

To nejlepší z Bienále Brno

Dům pánů z Lipé, Brno, 1. 9.–30. 9. 2008

Autorka: Simona Juračková

Výstava představila průřez historií Bienále Brno, od prvního ročníku v roce 1964 až po rok 2006, kdy si hlavní cenu odnesla portugalská dvojice Artur Rebelo a Lizá Ramalho. Více než čtyřicetiletý vývoj grafického designu prezentoval 21 reprintů těch nejlepších děl z jednotlivých ročníků.

Úspěšná byla i prezentace MG v zahraničí:

České a slovenské sklo v exilu

Slovenská národní galéria Bratislava, 27. 2.–11. 5. 2008

Repríza výstavy, která měla premiéru v Moravské galerii v Brně na přelomu let 2007–2008.

Josef Sudek

Museo de Arte Hispanoamericano Isaac Fernandez Blanco, Buenos Aires, Argentina, 7. 10.–7. 12. 2008

Autoři výstavy: Leila Makarius, PhDr. Antonín Dufek, Ph.D.

Výstava byla první prezentací tohoto vynikajícího českého fotografa na latinskoamerickém kontinentě, a proto byla koncipována jako komplexní náhled na celek Sudekova díla. Obsahovala krajinářské fotografie, panoramata, portrétní fotografie, reklamní fotografie, fotografie žánrové, zátiší, fotografie Prahy. Výstavu doprovodil katalog. Spolupráce – České centrum v Buenos Aires.

Kromě vlastních výstav se pracovníci MG podíleli odbornou spoluprací při přípravě výstav, pořádaných jinými galerijními institucemi:

- 60 roků otevřeně, Slovenská národní galéria Bratislava, 27. 6.–5. 10. 2008 (Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D.)

- Malba 2008, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislava, 20. 11.–22. 12. 2008 (Mgr. Alexandra Kusá, PhD.)
- Miro Myška: Lidé tří světadílů. Fotografie z let 1970–2008, Etnografický ústav Moravského zemského muzea, Brno, 9. 4.–20. 5. 2008 (Mgr. Jiří Pátek)

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků expozic a výstav MG v roce 2008	121.189
Z toho expozice	
Moderní a současné umění	2.593
Užité umění a design	3.420
Umění od gotiky do 19. století	5.538
Josef Hoffmann: Nadčasový design	2.313
Návštěvnicky nejúspěšnější výstavy:	
23. Bienále grafického designu	33.347
Milada Marešová. Zapomenutá malířka českého modernismu	3.544
František Foltýn: Košice–Paříž–Brno (celková návštěvnost 3.773)	2.807
Bruselský sen (celková návštěvnost: 6.496)	2.342

PŘEDNÁŠKY, KONCERTY, KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE

Příprava programů oddělení pro práci s veřejností vychází ze současných trendů v galerijní praxi, které podporují orientaci těchto institucí směrem k rozšiřování jejich činnosti s cílem vytvořit z nich vzdělávací a společenská centra. Přes uvedené snahy zůstávají nejvýraznější skupinou stále doprovodné programy k výstavám, které se dělí podle návštěvníků na akce pro nejširší veřejnost různých věkových kategorií a na akce pro školní skupiny.

AKCE PRO DOSPĚLÉ

Na výtvarné umění, prezentované v galerii v dlouhodobých expozicích, aktuálních výstavách, ale i v depozitářích, bylo zaměřeno více než třicet odborných výkladů postavených na přímém kontaktu s výtvarnými díly určených nejširší veřejnosti, které doplnily další přednášky rozšiřující dané téma. Oblibu si získaly také vzdělávací cykly. První, nazvaný Mistři secese a moderny a připravený v souvislosti s prezentací díla Josefa Hoffmanna a dalších podobně zaměřených výtvarníků, se konal především v prostorách Rodného domu Josefa Hoffmanna v Brtnici. Druhý cyklus zaměřený na výrazné osobnosti světového i českého výtvarného umění, nazvaný Ve vybrané společnosti, měl v roce 2008 dalších pět částí. Jeho obsah byl inspirován aktuálním výstavním programem galerie tak, aby volně rozšiřoval prezentované umění.

Své důležité místo v programové nabídce MG mají také akce zaměřené na rozvíjení kreativity dospělého publika a seniorů. Po prvotním ostychu a překonání strachu z neúspěchu se vytvořila skupina lidí, kteří tento způsob vlastní realizace cíleně

vyhledávají a zapojují se do ateliérů Tvorbou k poznání a inspiraci. Je potěšitelné, že kromě studentů je zastoupena i střední generace. V případě kurzu Creativ 60 plus se věk účastníků pohybuje kolem sedmdesáti let. V početní převaze zůstávají ženy, které se nejenom dožívají vyššího věku v dobré životní kondici, ale také mají chuť poznávat stále něco nového, případně se aktivně zapojovat do dění okolo sebe. Novinkou v roce 2008 se staly výtvarné ateliéry k výstavám a expozicím vedené v angličtině, které si postupně získávají ohlas u velmi různorodého publika. Kromě české veřejnosti, která je vyhledává vedena snahou po zdokonalení angličtiny, se jich účastní také zahraniční studenti a cizinci žijící v Brně a okolí, rozšiřující nejenom řady publika galerie, ale také povědomí o jejich zajímavých projektech. Nedílnou součástí programu jsou filmové projekce, které stále více přitahují zájem veřejnosti. Kromě projekcí k výstavám jsou publikem velmi pozitivně vnímány ohlasy festivalu AniFest a nově také cyklus nazvaný Ozvěny Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava.

Do programové nabídky galerie patří také hudební produkce k výstavám a koncerty, které mají velmi široké repertoárové i návštěvnické spektrum. V roce 2008 se konala řada koncertů k Bienále Brno 2008. Nechyběla ani díla inspirovaná výtvarným uměním – Grafické partitury a komponovaný program Hudba mezi obrazy. Tradičně divácky nejúspěšnější akcí roku 2008 byla Brněnská muzejní noc a Brněnská bienálová noc, kde návštěvníci kromě noční návštěvy výstav, zábavy a rozptýlení využili také možnosti vlastní tvorby ve výtvarných dílnách, nebo soutěžili v připravených kvizech.

K úspěšným aktivitám oddělení pro práci s veřejností patří koncepce a realizace prostor pro výtvarnou činnost návštěvníků přímo ve výstavách, z nichž největší ohlas měl interaktivní prostor zaměřený na grafický design v Bienále Brno 2008 v Místodržitelském paláci a prostor věnovaný zátiší při výstavě V zahradě Armidině, která se konala tamtéž.

Pracovníci oddělení se zapojovali do celorepublikových i zahraničních aktivit, z nichž nejvýznamnější byla mezinárodní konference nazvaná Muzejní pedagogika dnes, pořádaná Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci (příspěvek byl vydán ve stejnojmenném sborníku) a konference Nové směry ve využití muzejních aktivit ve 21. století (Bukurešť). Na současné umění bylo zaměřeno pracovní setkání Verze modernismu – intenzivní víkendový seminář o světovém moderním umění, přednášející Aneta Georgievská-Shine. Získané poznatky jsou aktivně využívány v galerijní praxi.

Pestrá činnost oddělení pro práci s veřejností láká stále širší veřejnost, zejména tím, že kvalitní a zajímavá nabídka programů je sestavována tak, aby pokrývala zájmy populace všech věkových kategorií a vzbuzovala potřebu kvalitního trávení volného času většinou s aktivním zapojením účastníků.

Přednášky

Datum	Program	Počet osob
16. 1.	P. Štěpánek: Pablo Picasso (cyklus Ve vybrané společnosti)	75
23. 1.	A. Pravdová: Paříž (k výstavě František Foltýn Košice–Paříž–Brno)	20
31. 1.	M. Straková: Charles Rennie Mackintosh (cyklus Mistři secese a moderny)	28
14. 2.	H. Seifertová: Holandské zátiší (k výstavě V zahradě Armidině)	30

28. 2.	A. Husseiniová: Černobílá romance (cyklus Mistři secese a moderny)	20
8. 3.	J. Dvořák: Kamélie	80
8. 3.	S. Rabušic, E. Kopecký: Aranžování květin nejen v historickém prostředí	80
18. 3.	Ch. Boujot: Záhadné megality (v rámci festivalu Bonjour Brno)	50
26. 3.	M. Šeferisová–Loudová: Annibale Carracci (cyklus Ve vybrané společnosti)	22
27. 3.	M. Straková: J. Kotěra (cyklus Mistři secese a moderny)	30
28. 3.	J. Šmíd: Obrázky z Burgundska (v rámci festivalu Bonjour Brno)	130
28. 3., 29. 3.	C. Coutant: Bublínky ve víně zakleté (v rámci festivalu Bonjour Brno)	100
8. 4.	Y. Turcotte: Québec v srdci fr. Ameriky (v rámci festivalu Bonjour Brno)	80
11. 4.	X. Lavry, M. Šmídová: Vůně čokolády (v rámci festivalu Bonjour Brno)	50
24. 4.	M. Straková: D. S. Jurkovič (cyklus Mistři secese a moderny)	31
14. 5.	L. Olivová: Tchaj-wan a jeho esence (k výstavě Bubble Tea)	24
22. 5.	M. Straková: P. Janák / Od moderny k funkcionalismu (cyklus Mistři secese a moderny)	30
15. 6.	R. Janás: E. Delacroix (cyklus Ve vybrané společnosti)	10
27. 6.	R. Franz: Donald Judd (cyklus Mistři secese a moderny)	26
24. 9.	J. H. Kocman: Japonská knižní vazba (k Bienále Brno 2008)	50
25. 9.	A. Husseiniová: Willi Russ / Nechtěný umělec (cyklus Mistři secese a moderny)	11
15. 10.	P. Noever: Muzeum jako experiment (k Bienále Brno 2008)	55
19. 10.	U kulatého stolu s Flavinem Juddem	150
21. 10.	P. Hlaváčková: Bohuslav Fuchs (cyklus Ve vybrané společnosti)	35
12. 11.	K. Svobodová: Hans Makart (k výstavě Sběratelé a mecenáši IV)	11
19. 11.	P. Ingerle: Duchampovské interpretace (cyklus Ve vybrané společnosti)	20
27. 11.	M. Straková: J. Gočár / Od kubismu k funkcionalismu (cyklus Mistři secese a moderny)	12

Odborné výklady ve výstavách, expozicích a depozitářích

Datum	Program	Počet osob
6. 1.	H. Karkanová: Listování nejkrásnější knihou	14
9. 1.	A. Pomajzlová: F. Foltýn Košice	8
17. 1.	M. Vejrostová: Na památku (depozitář skla)	9
6. 2.	P. Ciupková: České exlibris 1945–1980	10
10. 2.	P. Ingerle: F. Foltýn Košice–Paříž–Brno	44
13. 2.	J. Pátek: J. Jedlička	10
14. 2.	S. Vondrová: Láska v umění	20
21. 2.	M. Vejrostová: Dílo J. Harcuby ve sbírce MG (depozitář skla)	2
28. 2.	J. Jedlička, J. Pátek: J. Jedlička	10
16. 3.	Y. Ferencová: Za patnáct	10
19. 3.	S. Vondrová: Velikonoční vyprávění	30
20. 3.	M. Vejrostová: Veduta na skle	1

21. 3.	Chao-yi Tsai: Bubble Tea	30
6. 4.	J. Pátek: Fotografická sbírka – sbírat, restaurovat, prezentovat	3
9. 4.	A. Dufek: Jiří Foltýn. V upravené krajině	15
10. 4.	M. Pachmannová: M. Marešová	40
13. 4.	M. Pokorný: Co lze koupit za 15	3
16. 4.	M. Pokorný: Bubble Tea	14
17. 4.	M. Vejrostová: Crystalex 1967–2007	3
27. 4.	M. Vejrostová: Lesklá krása	5
11. 5.	S. Vondrová: Obraz matky ve vybraných dílech výtvarného umění	4
15. 5.	M. Vejrostová: Přírůstky do sbírky skla 1993–2007	4
15. 5.	J. Pátek: J. Foltýn V upravené krajině	10
18. 5.	M. Straková: Na židlích slavných designérů	10
19. 6.	M. Vejrostová: To nejlepší ze sbírky skla	8
4. 9.	M. Vejrostová: Harrachovská sklárna	11
2. 10.	M. Vejrostová: Design nápojového skla v minulosti a dnes	6
13. 11.	M. Vejrostová: Českomoravské sklárny	4
26. 11.	A. Dufek: Třetí strana zdi	28
27. 11.	D. Kramerová: Životní styl a design 1. poloviny 60. let	15
7. 12.	T. Petišková: Pole tvůrčí a válečná	7
1. 12.	S. Šeborová: Svatí v adventu	30
11. 12.	S. Šeborová: Vánoční vyprávění	6
11. 12.	A. Dufek: Neregulováno! Prales ve fotografii	25
18. 12.	M. Vejrostová: České sklo v Bruselu	3

Filmové projekce

Datum	Program	Počet osob
30. 1.	Poustevna, dast ist Paradies (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	15
1. 2.	Dětský svět (cyklus Ozvěny AniFestu)	25
25. 2.	Touhy a sny (cyklus Ozvěny AniFestu)	32
26. 2.	Fascination (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	15
28. 2.	Projekce filmů J. Jedličky (kino Art)	20
17. 3.	Co se skrývá za zrcadlem (cyklus Ozvěny AniFestu)	35
31. 3.	Zločin jménem Katyň (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	40
14. 4.	Stíny (cyklus Ozvěny AniFestu)	45
21. 4.	Fishing Luck, Tseng Wen-chen, Tchaj-wan 2007 (k výstavě Bubble Tea)	12
28. 4.	Manufacturated Landscapes (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	20
12. 5.	Three Times, Hou Hsiao-Hsien, Tchaj-wan 2005 (k výstavě Bubble Tea)	5
19. 5.	Chocolate Rap, Chi Y. Lee, Tchaj-wan 2005 (k výstavě Bubble Tea)	5
27. 5.	Dějiny J. Šabaty (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	10
28. 5.	To nejlepší z AniFestu (cyklus Ozvěny AniFestu)	45

20. 6.	Vyprávění uměleckého knihaře J. Svobody (k Bienále Brno 2008)	5
23. 6.	El Ejido, zákon blahobytu (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	20
3. 7.	Současná americká animace (cyklus Ozvěny AniFestu, Bienále Brno 2008)	10
14. 7.	Paříži, miluji tě (k Bienále Brno 2008)	55
10. 9.	Zbojník Jurko, V. Kubal, Slovensko 1976 (k Bienále Brno 2008)	8
22. 9.	Ztracená dovolená (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	25
24. 9.	Na východ od nás (cyklus Ozvěny AniFestu, Bienále Brno 2008)	25
8. 10.	Nostalgie animace (cyklus Ozvěny AniFestu)	35
22. 10.	Současný ruský dokument: Sergej Loznica (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	33
10. 11.	Animatica muzica (cyklus Ozvěny AniFestu)	35
24. 11.	Černá srdce (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	60
2. 12.	Fantazie a vzpomínky (cyklus Ozvěny AniFestu)	20
8. 12.	Muž z prvního století, O. Lipský, ČSSR 1961 (k výstavě Bruselský sen)	10
9. 12.	Bye Bye Shanghai (cyklus Ozvěny Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů Jihlava)	20
10. 12.	Pink Floyd: The Wall, A. Parker, VB 1982 (k výstavě Třetí strana zdi)	30

Koncerty

Datum	Program	Počet osob
10. 1.	Novoroční koncert SPMG	80
10. 2.	Na úsvitu moderny	70
3. 3.	Viva Vivaldi!	190
5. 3.	Clemens Merkel (DE-CAN), MF Brno, Expozice nové hudby	70
11. 5.	K počtě matek	60
20. 6.	J. Nohavica (k Bienále Brno 2008)	600
3. 7.	Kamelot (k Bienále Brno 2008)	70
14. 7.	Francouzské variace (k Bienále Brno 2008)	100
24. 8.	L. Filipová	280
18. 9.	Nečekaný koncert, J. Budař a Eliščin Band (k Bienále Brno 2008)	100
3. 11.	Scala Musices	92
5. 11.	Grafické partitury	10
1. 12.	Italský vánoční sen	108
16. 12.	J. J. Ryba: Česká mše vánoční	150

Architektonické procházky

Datum	Program	Počet osob
12. 2.	B. Hoek, V. Hlaváček / Studio Acht: Spilberk Office Centre	80
4. 3.	Ateliér 2002 + Burian-Křivinka: Kampus FIT VUT v Brně	135
6. 5.	3 v 1: Brněnské interiéry	25

3. 6.	AP Ateliér: Vinařský dům Sonberk	25
2. 12.	Ateliér Maura: Gymnázium Jaroška	60

Tematické zájezdy, výlety, exkurze

Datum	Program	Počet osob
1. 6.	Zájezd do Brtnice: J. Hoffmann – D. Judd: Hypotéza, Brtnice	45
19. 10.	Zájezd do Brtnice: U kulatého stolu s Flavinem Juddem	45
5. 12.	Tvorba, umění a design J. Hoffmanna, Vídeň	48

Výtvarné ateliéry pro dospělé, Tvorbou k poznání a inspiraci, Artworkshop for Everybody, Mezi námi (pro handicapované), Creativ 60+ (pro seniory), Rozhovory s obrazy (pro pedagogy)

Datum	Program	Počet osob
15. 1.	Tichý život věcí (Creativ 60+)	10
27. 1.	Vnitřní krajina (Tvorbou k poznání a inspiraci)	11
17. 2.	F. Foltýn, derniéra výstavy	164
9. 3.	Ornament na křižovatce stylů (Tvorbou k poznání a inspiraci)	10
28. 3.	E. Filla (Rozhovory s obrazy)	5
8. 4.	Černá, šedá, bílá (Creativ 60+)	10
13. 4.	Rodinný biograf (Tvorbou k poznání a inspiraci)	11
25. 4.	J. Šíma (Rozhovory s obrazy)	7
29. 4.	Co si myslí lidé v obrazech? (Creativ 60+)	8
20. 5.	Pod tchajwanským sluncem (Creativ 60+)	8
8. 6.	Kubismus stále aktuální (Tvorbou k poznání a inspiraci)	2
3. 7.	Stébla trávy (k Bienále Brno 2008)	6
14. 7.	Jak namalovat portrét ptáka (k Bienále Brno 2008)	21
24. 7.	Slovak Rep. (Mezi námi)	10
7. 9.	Lehce snesitelná tíha papíru (Tvorbou k poznání a inspiraci)	8
10. 9.	Vizuální komunikace (k Bienále Brno 2008)	25
19. 9.	Fumio Tachibana (Rozhovory s obrazy)	4
20. 9.	Svět podle mě (Mezi námi)	12
24. 9.	Výroba ručního papíru (k Bienále Brno 2008)	20
1. 10.	Book or Sculpture? (Artworkshop for Everybody)	7
9. 10.	Vzdělávací a výukové pořady v MG (FF Muzeologie)	15
15. 10.	Secesní variace (k Bienále Brno 2008)	20
4. 11.	Pralesem křížem krážem (Creativ 60+)	10
5. 11.	Reality Imitations (Artworkshop for Everybody)	6
14. 11.	Toyen (Rozhovory s obrazy)	3
15. 11.	Kde domov můj (Mezi námi)	0
18. 11.	Tak dávno, tak včera (Creativ 60+)	10
23. 11.	Emoce v prostoru (Tvorbou k poznání a inspiraci)	5
3. 12.	Holiday Traditions (Artworkshop for Everybody)	6
9. 12.	My v roce 58 aneb Nebojme se vzpomínek (Creativ 60+)	10
13. 12.	Jak si žijí kosmonauti (Mezi námi)	8
14. 12.	Krásný sloh (Tvorbou k poznání a inspiraci)	5
23. 12.	Sen o barvách (Vánoce na radnici)	50

Besedy, autorské večery, literární pořady, divadelní vystoupení, komponované pořady, sympozia, společenské akce

Datum	Program	Počet osob
21. 1.	Křest 63. Bulletinu MG	22
20. 2.	Z. Kazlepka, P. Alexa: Hudba mezi obrazy (k výstavě V zahradě Armidině)	60
7.–9. 3.	Kamélie a Alfons Mucha, výstava	3840
30. 3.	Divadlo Yonne en Scène: Monsieur Lardré (v rámci festivalu Bonjour Brno)	100
6. 4.	V. Hauser: Chuť jablek (k výstavě Bubble Tea)	25
24. 5.	Brněnská muzejní noc	25 800
27. 5.	Valná hromada SPMG	30
22. 5.	Ženy v umění (k výstavě M. Marešové)	60
18.–19. 6.	Mezinárodní symposium Bienále Brno 2008	300
27. 6.	Muzejní noc v Brtnici	230
19. 9.	Brněnská bienálová noc	3620
5. 11.	Ornament a moderna, mezinárodní symposium	65

AKCE PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nabídka pořadů pro děti a mládež se orientuje dvojím směrem – jako doplňková výuka a dále jako možnost zájmového využití mimoškolního času. Doplňková výuka je určena především základním školám a víceletým gymnáziím a zahrnuje doprovodné programy k výstavám a expozicím. Jejím úkolem je přitažlivou formou doplňovat poznatky, které žáci získávají při studiu odborných předmětů (výtvarná výchova, vlastivěda a dějepis, literární výchova apod.). Sobotní dopolední ateliéry navazují svým obsahem na právě probíhající aktuální výstavy a vedou děti k úvahám o umění i k samostatné tvůrčí činnosti odrážející dojmy z instalace.

Školy a jejich školní skupiny již tradičně využívají nabídku galerie. Školní programy pro děti a mládež rozšiřovala nabídka akcí určených do volného času. Především se jednalo o dílny pro nejmenší a sobotní ateliéry, které se konají téměř každou sobotu, kromě prázdnin. Největší zájem byl, díky kvalitním výtvarným aktivitám v kulturním prostředí galerie s možností prvního kontaktu s originálními uměleckými díly, o programy pro nejmenší Vymalováno, kde poptávka vysoce převyšuje možnosti galerie. Stranou pozornosti přitom nemají zůstat ani doprovázející rodiče, i jim mají pořady poskytnout rozšíření obzoru v oblasti výtvarného umění. Mládeži s vážným zájmem o výtvarné umění i vlastní tvorbu je určen cyklus nazvaný Mistry s mistry, který je koncipován jako možnost prohloubení znalostí k přijímacím zkouškám na umělecké školy.

V letních měsících byly pro děti mládež připraveny čtyři letní výtvarné kurzy, které se odehrávají vždy po dobu jednoho týdne. V roce 2008 bylo jejich hlavní inspirací Bienále Brno 2008. Novým pokusem byl týdenní program pro nejmenší navazující na Vymalováno, kdy děti chodily do galerie každý den. I tento typ pořadu měl neustále vyčerpání plnou kapacitu.

Odborné výklady ve výstavách a expozicích

Program	Počet pořadů
České a slovenské sklo v exilu	2
František Foltýn Košice–Paříž–Brno	4
Expozice užitého umění a designu	9
Expozice moderního a současného umění	20
Za patnáct	5
Milada Marešová	13
Expozice umění od gotiky do 19. století	12
Bubble Tea	6
Bienále Brno 2008	11
Brno Echo	8
Třetí strana zdi	1

Výukové programy

Program	Počet pořadů
Skleněný svět	1
Inspirace AniFestem	1
Bludiště barevné fantazie (F. Foltýn)	6
Cesta k abstrakci (F. Foltýn)	7
Diagonály proti vertikále (F. Foltýn)	1
V zahradě Armidině	17
Listování (Nejkrásnější české knihy 2006 a 2007)	9
Jak se dělá sbírka (Za patnáct)	10
Co skrývají zdi galerie (Za patnáct)	8
Secesní ornament	14
Jak se žilo v době hradů	11
Vůně kávy, parfému a dálek (M. Marešová)	8
Pestrý svět (M. Marešová)	7
Individualita	1
Květinové zátiší	1
Květiny nejen ve váze	4
Proměny 19. století	4
Po stopách P. Picassa	16
Schránky	4
Protřepat, nemíchat (Bubble Tea)	12
Uprostřed jeviště	6
Gotický deskový oltář	4
Apoštolové	3
Čtverečkové království (Brtnice)	5
Signování (Brtnice)	1
Design všude kolem nás (Bienále Brno 2008)	8
Černá čára, bílá čára (Brno Echo)	8
Pohyb, gesto, znak (Fumio Tachibana)	15
Soutěžící versus porota	2
Pokojíčky našich prababiček	7
Zámecké slavnosti	3

Co vypráví tapisérie z Heiningenu?	3
Strom může být červený nebo modrý	11
Tváře slavných malířů	11
Knihomolem snadno a rychle	3
Po stopách surrealismu	1
Klíč ke svatým	3
Líbí se nám divočina? (Neregulováno)	12
Moderní 20. století	7
Řeč barev	14
Cesta k designu	3
Pravidelné a nepravidelné	3
Křehké, průsvitné, barevné	4
Vitráže středověké katedrály	8
Umění šesti století	3
Narodil se Kristus Pán	28
V zákopech	3
Čtrnáct výjevů	2
Sedm stylových období	3
P. P. Rubens	2
V záři reflektorů (Bruselský sen)	3
Laboratoř designu (Bruselský sen)	4
Tvary, křivky a barvy vesmíru (Bruselský sen)	1
Dějiny objektivem fotoaparátu (Třetí strana zdi)	3

Dětský ateliér

Datum	pořad	Počet účastníků
12. 1.	J. Strouhal, M. Ševčíková: V zahradě Armidině	17
23.1., 31. 1.	M. Borovcová: Příběh na podnose, Vymalováno!	19
26. 1.	G. Kolčavová: Trhání povoleno! (k výstavě F. Foltýn)	18
9. 2.	O.Buciová: Království nebeské	35
6.2., 14. 2.	M. Borovcová: Duhové okno, Vymalováno!	33
19. 2.-21. 2.	E. Strouhalová, L. Biberlová: Inspirace AniFestem	33
20.2., 28. 2.	M. Borovcová: Zatoulané korále, Vymalováno!	44
6. 3.	Umění na dlani, vyhlášení výsledků soutěže	70
8. 3.	G. Imreczeová: Jak se dělá sbírka (k výstavě Za patnáct)	26
5. 3., 13. 3.	M. Borovcová: Zrcadlo ve zlatém rámu, Vymalováno!	52
20. 3.	J. Petřeková: Kniha o jaru	2
21. 3.	G. Imreczeová: První jarní	13
19. 3., 27. 3.	M. Borovcová: Přilet páva, Vymalováno!	42
5. 4.	S. Šeborová: Vůně kávy, parfému a dále (k výstavě M. Marešové)	25
2., 9. a 10. 4.	M. Borovcová: Skříňka na poklady, Vymalováno!	54
19. 4.	E. Strouhalová, J. Wolf: Protřepat, nemíchat (k výstavě Bubble Tea)	28
16., 23. a 24. 4.	M. Borovcová: Květinové zátiší, Vymalováno!	58
17. 5.	D. Bosáková: Pestrý život (k výstavě M. Marešové)	15
7., 14. a 15. 5.	M. Borovcová: Pohyb v dřevě ukrytý, Vymalováno!	60

21., 28. a 29. 5.	M. Borovcová: Koule pro radost, Vymalováno!	60
5. 6.	Kreslení s Vlastou Baránkovou	10
4., 11. a 12. 6.	M. Borovcová: Kolotoč tvarů, Vymalováno!	40
6. 9.	R. Zábojová: První papír z druhé ruky	25
11. 9.	J. Tichá: Kočička z kávové pěny, Vymalováno!	26
18. 9.	S. Šeborová: Princeznička na bále, Vymalováno!	36
25. 9.	J. Tichá: Neposedná písnička, Vymalováno!	34
27. 9.	A. Stuchlíková: Zanechávám stopu...	20
2. 10.	S. Šeborová: Tajný šepot mušlí, Vymalováno!	49
4. 10.	B. Šeligová: Začínáme s kreslením, Vymalováno!	28
9. 10.	J. Tichá: Lidé a lidičky, Vymalováno!	28
11. 10.	E. Strouhalová: Kudy kam	19
15. 10.	B. Šeligová: Něco na hlavu, Vymalováno!	25
23. 10.	J. Tichá: Jak utíká čas, Vymalováno!	32
30. 10.	S. Šeborová: Na slavnostní hostině, Vymalováno!	34
1. 11.	B. Šeligová: Moře, Vymalováno!	18
6. 11.	J. Tichá: Podzim v galerii	30
8. 11.	J. Matulová, E. Strouhalová: Křehké, průsvitné, barevné	25
12. 11.	B. Šeligová: Světýlka ve tmě, Vymalováno!	16
13. 11.	M. Borovcová: Čtverec z hlíny, Vymalováno!	44
20. 11.	J. Tichá: Stavíme dům, Vymalováno!	37
22. 11.	D. Bosáková: Líbí se nám divočina?	6
27. 11.	S. Šeborová: Cesta na měsíc, Vymalováno!	48
29. 11.	B. Šeligová: Sváteční přípravy, Vymalováno!	18
4. 12.	J. Tichá: Porcelánová pohádka, Vymalováno!	44
6. 12.	G. Imreczeová: V záři reflektorů	14
10. 12.	B. Šeligová: Těšíme se na Ježíška, Vymalováno!	22
11. 12.	J. Petřeková: Strom hraček, Vymalováno!	44
13. 12.	S. Šeborová: Na vánoce dlouhý noce	6
	S. Šeborová: Sváteční malování, Vymalováno!	21
18. 12.		

Letní výtvarné kurzy

Datum	Program	Počet účastníků
30. 6.–4. 7.	S. Šeborová: Gulliver a Apolenka (pět celodenních programů pro nejmenší)	99
11.–15. 8.	J. Petřeková: Otevřené listy v krajině	9
18.–22. 8.	A. Stuchlíková: Nebe, peklo, ráj	18
25.–29. 8.	E. Strouhalová: Kudy kam I	14
25.–29. 8.	S. Šeborová: Kudy kam II	10

Pořady pro děti a mládež v roce 2008 navštívilo 9.917 návštěvníků, akcí pro dospělé se zúčastnilo 41.949 návštěvníků, celkově tedy uvedené kulturně vzdělávací akce pro veřejnost zaznamenaly zájem 51.866 návštěvníků.

SLUŽBY VEŘEJNOSTI

Moravská galerie v Brně chce svým návštěvníkům vycházet vstříc co nejvíce. Kromě výstavní a kulturně-vzdělávací činnosti proto lidem nabízí i prostor k setkávání. Nedílnou součástí výstavních prostor je tedy také příjemné prostředí k posezení. Zájemci mohou ale využít i servisu v oblasti odborných informací, který MG rovněž nabízí. Všechny potřebné informace se dozvědí na webových stránkách www.moravska-galerie.cz.

www.moravska-galerie.cz

Webové stránky Moravské galerie v Brně v současné podobě existují od roku 2006. Jsou určeny veřejnosti, ale i odborníkům a novinářům, kteří zde mají k dispozici tiskový servis s uloženými tiskovými zprávami a vybranými fotografiemi v tiskové kvalitě. Od roku 2008 jsou k hlavním výstavám vydávány (a na webu dostupné) i tiskové zprávy v angličtině, případně v němčině. Své samostatné odkazy zde má i Společnost přátel Moravské galerie v Brně, iGalerie nebo dětský ateliér. Zájemci se z webových stránek dozvědí informace o aktuálních výstavách Moravské galerie v Brně, přehled stálých expozic v jednotlivých budovách galerie i připravované či právě probíhající projekty. Dále je zde seznam doprovodných akcí, soupis vydaných publikací, výroční zprávy MG a mnoho dalších praktických informací.

Aktualizace webových stránek probíhá pomocí redakčního systému, který si MG nechala naprogramovat přímo pro své potřeby. Stránky se neustále vyvíjejí a doplňují, dbáme na to, aby byly neustále aktuální.

Ze statistiky návštěvnosti webových stránek MG za rok 2006, 2007 i 2008 lze vypočítat vzrůstající zájem o web MG. Zatímco v roce 2006 jsme zaznamenali 104.630 návštěv během devíti měsíců, kdy tato měření probíhala, o rok později činila celková návštěvnost za rok již 186 086 a v roce 2008 jsme se dostali již na číslo 279.611. Což v přepočtu na jednotlivé měsíce znamená, že před dvěma lety měsíčně stránky MG navštívilo 11.625 zájemců, v roce 2007 již 15.507 lidí za měsíc a v roce 2008 si kliklo na stránky MG měsíčně v průměru 23.301 zájemců. Zajímavé jsou i další údaje, vyplývající ze statistik návštěvnosti: podle národnosti návštěvníků stránek MG převládají Češi, Slováci, vyšší procento zájmu vykazují i lidé z Polska, Německa a Ruska.

Potěšitelná je informace o tom, odkud návštěvníci vstoupili na naše stránky. Díky přehledu přístupů na jednotlivé URL adresy MG lze zjistit, že nejčastěji lidé vstupují přes přímou adresu MG (www.moravska-galerie.cz), a to celkem 45,9%, což znamená, že ji často mají uloženou mezi oblíbenými adresami. Podle zadaných internetových odkazů lidé často hledají informace o výstavních a kulturních akcích MG, bienále, často je zajímají i zprávy o MG jako takové. Další přicházejí z různých vyhledávačů, mezi nimiž je s 39,2 % na prvním místě google.com, dále s 24,5 % google.com (obrázky). Na web MG se ale často dostávají i z adresy seznam.cz (23,9%), centrum.cz (1,2%) a atlas.cz (0,4%). Přibližně jedenáct procent (10,9%) si loni našlo cestu na naše stránky odkazem z jiných adres, nejčastěji z www.bienale-brno.cz, www.brno.cz a www.obrazky.cz. Loni k nám zavítali k lidé ze stránek Brněnské muzejní noci, odkazů mapy.cz, vyletnik.cz nebo czechdesign.cz. Vzhledem k tomu, že MG je institucí, která funguje i o víkendech, se návštěvnost stránek během celého týdne téměř nemění. Stejně jako návštěvnost v jednotlivých hodinách, kdy přetrvává konstantní návštěvnost od osmé hodiny ráno do dvacáté hodiny večerní.

Mikrogalerie

Projekt Mikrogalerie je multimedialní průvodce stálými expozicemi MG. Jeho cílem je poskytnout návštěvníkům přitažlivou formou informace o galerii a nejzajímavějších sbírkových dílech. Textová část je bohatě doprovázena obrazovými přílohami, zájemce zde nalezne podrobné komentáře k uměleckým dílům, biografické medailony jejich tvůrců i orientační vysvětlení příslušných historických stylů a základních kunsthistorických pojmů. Speciální program pro tento účel vytvořila společnost CMS/Lord Culture Consulting, Cultropa s. r. o. ve spolupráci s firmou Foxcom, ideovým autorem a vedoucím projektu je PhDr. Ladislav Kesner, programátorem ing. Tomáš Liška. Virtuální návštěvu galerie v současné době nabízejí čtyři stacionární uživatelské terminály s dotykovými monitory, umístěné v budově Uměleckoprůmyslového muzea (do budoucna se počítá s obdobným technickým vybavením i v ostatních výstavních budovách), ovšem tzv. iGalerie je zájemcům k dispozici i na internetu. Prohlídka expozic z pohodlí domova nemá suplovat osobní návštěvu, ale spíše poskytnout potencionálnímu návštěvníkovi předem základní informace o vystavených dílech. V roce 2008 byl systém doplňován o další textová i obrazová hesla v českém originále a anglickém překladu s cílem pokrýt proporcionálně všechny oblasti sbírkotvorné činnosti MG. Věříme, že tento nový způsob prezentace zaujme především mladší věkové skupiny zájemců o výtvarné umění, kterým by měla být práce s novými médii zvláště blízká.

Knihovna MG

Veřejně přístupná knihovna se nachází ve 3. poschodí Pražákova paláce. Je otevřena po celý pracovní týden (pondělí, středa, čtvrtek 10.00–17.30 hod., úterý, pátek 10.00–15.30 hod.) a nabízí široký výběr odborné literatury se zaměřením na české a světové výtvarné umění včetně početně zastoupených katalogů výstav, a to z produkce MG i mnohých dalších domácích a zahraničních galerijních institucí. Knižní fond zahrnoval k 31. 12. 2008 celkem 129.796 knižních jednotek, přírůstky za rok 2008 činily 1.501 svazků, z toho nákupem bylo získáno 443 titulů, darem 599 a výměnou 459.

V knihovně byli v tomto roce zaregistrováni 263 čtenáři, počet čtenářských návštěv dosáhl 4.885, přitom se uskutečnilo 19.849 prezenčních i absenčních zápůjček, z toho 57 požadavků bylo vyřízeno v rámci meziknihovní výpůjční služby. Na webových stránkách knihovny a v elektronickém katalogu bylo uskutečněno 19.216 virtuálních návštěv. Pracovnice poskytly návštěvníkům celkem 3.114 odborných bibliografických a faktografických porad, zhotovily pro čtenáře 5.794 xerokopií, 373 skenů pro interní potřeby MG, 7 placených rešerší z odborné literatury a dále 4 rešerše neplacené – pro interní potřeby MG.

Probíhající jmenná katalogizace knih obsáhla 1.104 přírůstkových čísel nových monografií, 352 přírůstkových čísel přípisů periodik 34 nových záznamů periodik, dále bylo zhotoveno 7.320 záznamů starší monografické literatury zanesených do elektronického katalogu v rámci retrokatalogizace, celkem tedy bylo do programu T-series zapsáno 8.810 titulů. Do retrokatalogizace živého knižního fondu se zapojily všechny pracovnice knihovny a další urychlení postupu prací bylo umožněno i přibráním brigádníků na základě grantu VISK 5. V rámci analytického popisu článků bylo zpracováno 274 našich i zahraničních periodik a sborníků a vyhotoveno 545

analytických záznamů článků. Do programu T-series bylo dále zaneseno 47 záznamů starých tisků, které jsou již souběžně evidovány v Demusu. Jedním z nejdůležitějších úkolů knihovny je budování její komplexní informační soustavy a otvírání knihovnických fondů prostřednictvím zpracování záznamů v elektronické podobě a jejich vystavení na internetu. Knihovna je již nějakou dobu součástí Virtuální umělecké knihovny a v roce 2008 pokračoval zkušební provoz portálu ART, který je jednou z oborových bran při Jednotné informační bráně Národní knihovny. Sdružuje zatím 9 elektronických katalogů oborově příbuzných knihoven. Záznamy knihovny MG jsou také pravidelně odesílány do Souborného katalogu ČR Caslin, ať už se jedná o katalogizační záznamy nové literatury nebo o záznamy z retrokatalogizace. V roce 2008 bylo přijato celkem 8.127 záznamů, z toho 6.407 originálních.

Těžiště komunikace se čtenáři a zájemci o literaturu se pomalu, jako v ostatních knihovnách, přesunuje na internet, což dokládá vysoký počet virtuálních návštěv. Významný podíl na ziscích knihovny MG představovala výměna katalogů a tiskovin s galerijními institucemi u nás i v zahraničí. V roce 2008 jsme udržovali výměnné styky s 38 institucemi v ČR a dalších 75 partnerů pak představovaly instituce v cizině. Do zahraničí bylo odesláno 349 publikací v hodnotě 146.685 Kč, do tuzemska směřovalo 176 publikací v hodnotě 65.846 Kč. Celkově tedy bylo obesláno 113 institucí 525 publikacemi, jejichž hodnota dosáhla výše 212.531 Kč. Výměnou za odeslané publikace získala MG ze zahraničí 303 titulů v hodnotě 141.752 Kč, z ČR pak 238 titulů odpovídající hodnotě 50.813 Kč, celkově tedy 541 ks přírůstků v hodnotě 192.565 Kč.

Na knižní novinky jsou čtenáři upozorňováni jednak formou výstavek, jednak formou seznamů, zveřejňovaných pravidelně na internetu. V tištěné podobě jsou tyto soupisy k dispozici ve studovně knihovny.

V knihovně také probíhají několikrát do roka odborné praxe studentů Střední a Vyšší odborné knihovnické školy, pro střední školy také organizujeme také exkurze, které mají studentům pomoci zorientovat se v možnostech studia odborné uměnovědné literatury.

Archiv MG

Specializovaný archiv MG vykonává svoji činnost na základě akreditace udělené odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR z 11. 12. 2006. K 31. 12. 2008 měl ve své evidenci celkem 25 archivních fondů a sbírek o rozsahu 107,10 bm, z toho 20 archivních souborů o rozsahu 102,49 bm v přímé správě a dalších 5 archivních souborů o rozsahu 4,61 bm v evidenčním dohledu s fyzickým uložením na odborných odděleních galerie. Kromě správy samotného archivu vykonává archivní pracoviště současně i správu ústřední spisovny a odborný dohled nad výkonem spisové služby v MG. V roce 2008 byl vydán nový Spisový a skartační řád MG a posléze i Archivní a badatelský řád archivu MG. Informace o archivních fondech a sbírkách i samotném archivu byly zveřejněny na internetových stránkách MG.

Výběr archiválií byl v roce 2008 proveden dvakrát ve skartačním řízení (původce MG, posouzeno 14,5 bm dokumentů, z toho vyřazeno 10 bm, tedy 75% a původce Obrazárna Moravského muzea, zde bylo posouzeno množství menší než 0,01 bm jako dokumenty určené k trvalému uložení v archivu). Přírůstky v roce 2008 činily circa 20 bm, úbytek vnitřní skartací pak 14 bm, z toho byly 4 bm převedeny do archivu jako dokumenty typu A. Celkově tedy byl zaznamenán přírůstek 24 bm.

V roce 2008 byl formou prozatímního inventárního seznamu zpracováván fond Moravská galerie Brno, zpracování postoupilo o 0,72 bm. V současné době je v přímé správě archivu zpracováno 35,07 bm, z archiválií evidovaných na odborných odděleních je zpracováno 4,61 bm.

Archiv MG navštívilo v roce 2008 16 badatelů, počet badatelských návštěv činil 26. Mimo archiv byla zapůjčena 1 evidenční jednotka. Badatelům bylo předloženo k nahlédnutí 106 evidenčních jednotek, bylo zodpovězeno 34 telefonických a emailových badatelských dotazů včetně rešerší zasílaných emailem. Pro potřeby badatelů (včetně interních žádostí MG) bylo zhotoveno 105 kopií archiválií a 31 skenů. Bylo vydáno 7 povolení k pořízení digitálních snímků vlastní reprodukcí technikou, na základě těchto povolení si badatelé zhotovili 1.759 studijních snímků. Archivní materiál byl použit pro studentské a odborné práce, publikační účely, přípravu výstav i pro úřední potřeby MG (restituční kauzy, doplňování údajů o sbírkovém fondu atd.).

Na konci roku 2008 bylo započato s kompletním stěhováním archivu MG z dosavadního působiště na ulici Vlhká 11 do nové depozitární budovy MG v Brně–Řečkovících. Místnosti vyhrazené archivu sestávají z kanceláře, badatelny, místnosti pro ústřední spisovnu MG, z vlastního depozitáře archivu a místnosti pro příjem a očistu archiválií. Prostory odpovídají stávajícímu archivnímu zákonu a poskytují odpovídající technické zázemí pro uložení archiválií i provoz badatelny archivu MG.

Agenda povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťovaly v roce 2008 pověřené odborné pracovnice – PhDr. Kateřina Svobodová a PhDr. Eliška Lysková. Bylo vydáno celkem 41 osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty.

Zhotovování fotoreprodukcí

Potřebám MG, ale také zájemcům z řad veřejnosti poskytuje své služby fotografický ateliér, v němž působili v roce 2008 Michaela Dvořáková, Andrea Velnerová a Kamil Till. V průběhu roku bylo v tomto ateliéru pořízeno 1.780 velkoformátových reprodukcí uměleckých předmětů, 21 provedení kompletní dokumentace výstav a 45 reportážních dokumentací akcí MG, dále pak bylo zhotoveno 1.000 samostatných fotografií. Pro potřeby mikrogalerie, webových stránek, pro badatele i pro publikační činnost galerie se ateliér věnoval i skenování tištěných materiálů (6.800 skenů). Pokud jde o poskytování práv k reprodukování děl ze sbírky MG, v roce 2008 vyhotovil registr sbírek MG celkem 107 smluv o povolení reprodukce sbírkových předmětů MG v celkové hodnotě 148.797 Kč a 1.455 EUR.

Galerijní prodejny MG

K pohodě návštěvníků se snaží přispět i galerijní prodejny v Uměleckoprůmyslovém muzeu, prodejna u Theophila Hansena, umístěná ve vstupních prostorách Pražákova paláce, prodejna v budově Místodržitelského paláce a v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici. Galerijní prodejny nabízejí zájemcům o výtvarné umění výběr publikací o umění, historii, filozofii, plakáty, reprodukce, pohlednice i drobné umělecké předměty z tvorby současných výtvarných umělců. V budově Místodržitelského paláce se nabízí i místo k odpočinku a malému občerstvení. V průběhu roku 2007 došlo postupně k radikální reorganizaci a obnově všech prodejen v souvislosti se zřízením obchodního oddělení, byl výrazně upraven jejich

sortiment a rozšířena nabídka komisního prodeje. Větší důraz se začal klást na merkantilie MG, jako jsou pohlednice, záložky, plakáty k výstavám apod.

Společnost přátel MG (SPMG)

K hlubšímu zapojení zájemců o výtvarné umění do aktivit MG byla v roce 1998 založena Společnost přátel MG. Její činnost je zaměřena na pořádání tvůrčích i teoretických symposií o výtvarném umění, studijních zájezdů, výstav a jiných akcí. Členům jsou pravidelně zasílány informační materiály o dění v galerii, pozvánky na aktuální výstavy, přednášky a kulturní akce. Mají nárok na volný vstup do všech výstavních prostor MG, zvýhodněné vstupné na vzdělávací pořady i slevy na nákup katalogů a publikací. Roku 2008 se konala valná hromada společnosti, několik přednášek i koncertů a tři zájezdy za uměním – dva do Brtnice a třetí do Vídně. Všechny tématicky spojovala architektura a design. O neutuchajícím zájmu veřejnosti svědčí aktivní účast na akcích SPMG a neustálý pozvolný nárůst členské základny. Společnost vyhláší ve spolupráci s MG soutěž o Cenu Michala Ranného, která je určena k podpoře tvůrčího snažení umělců a zároveň je připomínkou významné osobnosti českého výtvarného umění 60. a 70. let 20. století – Michala Ranného. Cena je udělována jednou za dva roky formou čestného diplomu a uspořádáním výstavy laureáta. V minulých letech cenu obdrželi Dalibor Chatrný, Miroslav Šnajdr st., Stanislav Kolíbal a Jiří Kovanda. V roce 2008 se cena neudělovala. Vyhlášení dalšího laureáta se uskuteční roku 2009.

MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti
- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti.

Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtky jsou výstavy přístupny až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými MG zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách a tištěnými programy, v případě změny otevírací doby také prostřednictvím denního tisku. Průběžný a živý kontakt s veřejností je udržován propracovaným systémem propagace akcí. MG komunikuje s veřejností přímo (direct mail), a to jednak tradičním způsobem – rozesíláním pozvánek a programů poštou, jednak týdním zasíláním aktuálních informací e-mailem přihlášeným zájemcům. Jejich počet se od zavedení elektronického způsobu komunikace stabilně zvyšuje. Informace o chystaných výstavních akcích a kulturně-vzdělávacích pořadech nabízíme médiím ve standardní osvědčené formě, a to jednak prostřednictvím tiskových konferencí, jednak tiskovými zprávami, rozesílanými elektronickou poštou. Systematický kontakt udržujeme s řadou časopiseckých a novinových redakcí, s rozhlasovými i televizními stanicemi. Všechny tiskové zprávy a vybrané ilustrační fotografie jsou médiím přístupné rovněž v tiskovém servisu na webových stránkách galerie, což umožňuje částečně samoobslužnou komunikaci.

Tiskovými zprávami a informacemi na internetových stránkách je veřejnost dále informována o vědeckých, odborných či populárních publikacích vydaných MG včetně katalogů a průvodců po expozicích a výstavách. Bilance činnosti je veřejnosti předávána cestou výroční zprávy, která je publikována na internetových stránkách www.moravska-galerie.cz, a to vždy v termínu do 30. 6. následujícího kalendářního roku. Ve zkrácené podobě pak bývá zpráva o činnosti zařazována do následujícího čísla Bulletinu MG. Zájemci se mohou na MG obracet se svými žádostmi o odborné konzultace, expertízy a stanoviska nebo pojednání v oboru působnosti galerie (tuto činnost vykonává MG za úplatu).

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém zvýhodněného vstupného. Bezplatnou návštěvu umožňuje dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních výprav, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným zaměřením, držitelům průkazu ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení či některých partnerských institucí a organizací. Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí možnost slev – poloviční vstupné platí pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení, držitelům průkazu Karta mládeže ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVO, AMG, ICOM a některých smluvních partnerských institucí. Každý první pátek v měsíci je do všech stálých expozic volný vstup. Příležitostně pak vyhlašuje MG v průběhu roku volné vstupy i do jednotlivých výstav, a to jako dárek návštěvníkům pro sváteční dny nebo coby připomínku zajímavých kulturních výročí.

Velkou pozornost věnuje MG zdravotně handicapovaným občanům. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim a problémům, spojeným s jejich začleněním do společnosti lidí, kteří tyto problémy neznají, usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce a Uměleckoprůmyslového muzea pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí budov. Historické prostory Místodržitelského paláce bohužel prozatím v plné míře tuto možnost neposkytují – bez problémů je osobám s omezenou schopností pohybu a orientace přístupno pouze přízemí budovy. MG ovšem nabízí handicapovaným návštěvníkům možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou od roku 2006 vybaveny přebalovacím pultem, kočárky a vozíky pro usnadnění návštěvy rodičů s dětmi a osob s omezenou pohyblivostí. Dořešení bezbariérového přístupu do všech prostor určených veřejnosti v Místodržitelském paláci je v plánu v souvislosti s předpokládanými stavebními úpravami této budovy.

Partneři MG v roce 2008

Hlavní partneři: UniCredit Bank, Česká televize

Partneři: Ernst&Young, Hospodářské noviny, MF Dnes, Procházka/Randl/Kubr, Hotel International, Hype, Dějiny a současnost, Art+Antiques, Newton media, Student agency, Český rozhlas Brno, CLV, Kult, Czechdesign.cz, Yotiva, Railreklam, České dráhy, Rádio Krokodýl, Rádio Petrov, BKC, Živá historie, Font, Typo, Digi Foto, Český rozhlas 3 – Vltava, Lesy ČR, Ministerstvo životního prostředí, Živa, Příroda, Lesnická práce, Ekolist.cz, Zentiva, Siemens, Wiesner Hager, Arctic paper, U.S. Embassy Prague, Květná, Ultraviolet, Brněnský deník, FedEx, A2, Fotografie, 2+3D,

Respekt, AniFest, Illy, mminteriér, News Outdoor, Metropolis, euroAWK, Rakouské kulturní fórum, Extra, QUO, Vysoká škola výtvarných umění, Fundacija brumen

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Vznik a formování sbírek Moravské galerie v Brně

(grant VaV, identifikační kód MKO0009487102)

Institucionální výzkumný záměr MG

Doba trvání projektu: 2005–2011

Projekt se zaměřuje na průzkum provenience uměleckých předmětů, jež jsou dnes součástí sbírkového fondu MG. Snaží se obsáhnout dosud zcela nedostatečně zpracované otázky soukromého sběratelství a jeho podílu na formování sbírek a výtvarné kultury v Brně a okolí, věnuje se historii sbírek i kritériím, podle nichž bylo v minulosti přistupováno k akvizicím. Chce rovněž upozornit na výrazné osobnosti, které se na správě utváření sbírek dnešní MG podílely. Výzkum by měl vést ke zhodnocení postavení galerijní instituce ve společnosti – ať už v minulosti či v současné době – a přispět i k ujasnění metodologie správy a prezentace sbírek. Výzkumný záměr souvisí úzce s ediční činností MG, jejíž prioritou je vydání doposud chybějících katalogů sbírek. Veřejnost má být s výsledky výzkumu seznamována sérií výstav, které budou příspěvkem k šedesátiletému výročí trvání MG v roce 2011. V rámci programu institucionálního grantu, přes určité komplikace a zdržení způsobenými stěhováním sbírek do nového centrálního depozitáře v Brně–Řečkovících se práce koncentruje na deset dílčích úkolů:

- Benátské obrazy 16.–18. století na Moravě a ve Slezsku. Benátské obrazy 16.–18. století jako podstatná součást historie i budoucnosti utváření sbírky starého umění MG – řešitel: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D. V roce byly ukončeny základní rešerše a započata umělecko-historická interpretace jak primárních, tak i sekundárních pramenů. Dílčím výstupem těchto snah je článek „The Portrait of Collaltino by Paolo Veronese, in the Light of the Reissue of Gaspara Stampa's Rime from 1738“ /Portrét Collaltina od Paola Veronese ve světle reedice Rime Gaspari Stampy z roku 1738, Umění, 56, 2008, č. 3, s. 182-192 (ISSN 0049-5123).
- Historická a moderní knižní vazba ve sbírkách MG – řešitelky: PhDr. Judita Matějová a PhDr. Hana Karkanová. V roce 2008 byly zpracovány nejstarší akvizice knižní vazby. Na toto téma byl vypracován i příspěvek do Bulletinu MG, jehož publikace se připravuje.
- Moravské sklářství druhé poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století – řešitelka: Mgr. Markéta Vejrostová. V roce 2008 probíhal výzkum archivních pramenů tuzemských i zahraničních institucí.
- Vznik a historie sbírky moderního umění, významné osobnosti sbírky kresby a grafiky 20. století – řešitel: Mgr. Petr Ingerle. Na základě starších výzkumů byla publikována studie věnovaná interpretaci raného díla Václava Hejny: Levicová melancholie Waltera Benjamina. K portrétním skicám Václava Hejny z 30. let XX. století, in: 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008. Pokračovala excerptce přírůstkových a inventárních knih spolu s archivním výzkumem.
- Fond umění 19. století MG a jeho formování prostřednictvím soukromých sbírek. Bedřich Silva Tarouca, sběratel a mecenáš – řešitelka: PhDr. Kateřina Svobodová. V roce 2008 pokračoval archivní výzkum rodinných fondů Silva

Tarouců, jakož i průzkum a odborné zpracování kreseb 19. století z odkazu Bedřicha Silvy Tarouca Matici moravské a restaurátorský průzkum obrazů 19. století z taroucovské sbírky, který byl zahájen v předchozím roce. Souběžně a v návaznosti na tuto odbornou činnost se řešitelka věnovala selekci exponátů pro připravovanou rozsáhlou výstavu *Sběratelé, mecenáši, donátoři* (pracovní název), která se věnuje aktivitám Bedřicha Silvy Tarouca, Jana II. z Liechtenštejna, Arnolda Skutezkého a Eduarda Sykory v kontextu sbírkových fondů MG. Výstava bude realizována v roce 2010.

- *Sběratelství mimoevropského umění v brněnském regionu* – řešitelka: Mgr. Andrea Husseiniová. V roce 2008 došlo ke změně řešitele a redukci původního záměru na základní určení, popis a katalogizaci všech položek sbírky orientálního umění.
- *Kolekce a významní mecenáši sbírek Uměleckoprůmyslového muzea v Brně – Jan II. z Liechtenštejna, sběratel a mecenáš* – řešitelka: Mgr. Martina Straková. Počátek kompletování obrazové dokumentace na základě archivního výzkumu. V souvislosti se zpracováváním sbírek Moravského průmyslového muzea byla objevena unikátní kolekce exponátů, které byly do sbírek muzea zakoupeny z majetku malíře a sběratele uměleckého řemesla Hanse Makarta. Veškerá zjištění byla prezentována v řadě přednášek a publikována v Bulletinu MG formou článku Hans Makart, sběratel. Příklady uměleckého řemesla ze sbírek malíře v Moravské galerii v Brně.
- *Průzkum technik a materiálů malby, plastiky a užitého umění* – řešitel: ak. mal. Igor Fogaš. V průběhu roku 2008 pokračovala spolupráce restaurátorského oddělení MG s PhDr. Kateřinou Svobodovou při restaurátorských průzkumech a na umělecko-historických rešerších týkajících se hlavně prací F. Amerlinga a J. B. Lampiho otce a syna.
- *Vznik a formování fotografické sbírky MG se zřetelem k nepublikovaným akvizicím a proměnám hodnocení fotografie* – řešitelé: Mgr. Jiří Pátek, PhDr. Antonín Dufek, Ph.D. a Mgr. Petra Trnková, Ph.D. V roce 2008 byla věnována hlavní pozornost pracím přímo souvisejícím s přípravou rozsáhlé výstavy *Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969–1988* ze sbírky Moravské galerie v Brně. Průzkumem sbírky v segmentu poloviny 80. let byla inspirována výstava Jiří Foltýn: *V upravené krajině*. Paralelně se všemi aktivitami jednotlivých řešitelů probíhá průzkum fondu s ohledem na přípravu velké výstavy *Umění fotografie*, která bude realizována v letech 2011–2012.
- *Dvacet Bienále Brno 1964–2002* – řešitelka: PhDr. Marta Sylvestrová. Roku 2008 byla v rámci práce na výzkumných úkolech provedena revize přibližně dvou tisíc položek a soupis sbírkového fondu vztahujícího se k těmto výstavním ročníkům Bienále užití grafiky: 1980, 1982, 1984 a 1986.

Školy a styl v raně barokní italské kresbě z českých a moravských sbírek

(grant GA ČR, identifikační kód 408/06/0180)

Řešitel: ing. Mgr. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Doba trvání projektu: 2006–2008

V roce 2008 pokračovala příprava textů a fotografií pro katalog výstavy, plánované na rok 2009.

Architektura a interiérový design na počátku 20 století ve střední Evropě. Josef Hoffmann a Dušan Jurkovič.

(grant z programu EU Culture 2007)

Hlavní řešitel: MG, odborný garant: Mgr. Martina Straková
Spoluřešitelé: MAK – Rakouské muzeum užitého / současného umění, Vídeň,
garant: Peter Noever, ředitel
Slovenská národní galéria v Bratislavě, garant: PhDr. Katarína
Bajcurová, generální ředitelka
ICOM–ICDAD, mezinárodní odborná komise pro užité umění
a design, garant: Mag. Rainald Franz, prezident
Trvání projektu: listopad 2008 – říjen 2010

Projekt má za cíl zpracovat a představit zmíněné téma na příkladech dvou předních architektů zabývajících se interiérem. Hlavní pozornost je věnovaná vůdčí osobnosti v oblasti tvorby architektury a interiéru Josefu Hoffmannovi (1870 Brtnice – 1956 Vídeň). Jeho úprava interiérů rodného domu v Brtnici provedená roku 1907 spojovala tradici s nejmodernějšími přístupy. Pro dům se připravuje nová stálá expozice Josef Hoffmann. Inspirace, která vychází z Hoffmannova vztahu k Brtnici jako inspirativního místa, představí autorovu tvorbu a popíše cesty hledání nových forem a tvarů. Vedle Josefa Hoffmanna se věnuje rovněž dílu slovenského architekta Dušana Jurkoviče, který působil i v Česku, byl Hoffmannovým vrstevníkem a oba spojovala snaha hledat a nacházet nové cesty v architektuře a uměleckořemeslné tvorbě.

Kromě toho se někteří odborní pracovníci Moravské galerie v Brně zapojili do dalších výzkumných projektů, k nimž se vázala grantová a stipendijní podpora:

- Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě EXPO '58 v Bruselu a životní styl první poloviny 60. let (koordinátorky projektu Vanda Skálová a Daniela Kramerová) – PhDr. Marta Sylvestrová
- sestavení a podání projektu Pokračování retrokatalogizace v knihovně MG pro grantový program VISK MK ČR pro rok 2009 – PhDr. Hana Karkanová

Sympozia, semináře, konference

„Grafický design příště.“ Mezinárodní sympozium Bienále Brno 2008

Divadlo Reduta, 18.–19. 6. 2008

Přednáškové sympozium dotvářelo rámec 23. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2008. Věnovalo se novým tendencím v grafickém designu a vizuální kultuře a přednášeli na něm přední odborníci z oboru z celého světa.

Počet účastníků: 300

U kulatého stolu s Flavinem Juddem

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici, 19. 10. 2008

U příležitosti konání výstavy "Josef Hoffmann - Donald Judd: Hypotéza" se uskutečnila debata u kulatého stolu s Flavinem Juddem, viceprezidentem Juddovy nadace (Judd Foundation), Marfa, Texas, Peterem Noeverem, ředitelem MAK Vídeň a Markem Pokorným, ředitelem MG.

Počet účastníků: 70

Ornament a moderna – mezinárodní sympozium

Uměleckoprůmyslové muzeum, 5. 11. 2008

Osobnost architekta a designéra Josefa Hoffmanna spolu s fenoménem uměleckořemeslných děl byla tématem jednodenního mezinárodního symposia pořádaného ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v Brně.
Počet účastníků: 65

Kultura vůči transformaci – zkušenost Česka a Polska

Česko-polský kulatý stůl

Místodržitelský palác, 25. 5. 2008

Setkání českých a polských představitelů kulturní politiky a institucí, zabývajících se ochranou kulturního dědictví obou států. Cílem diskuse u kulatého stolu bylo vytvořit prostor pro srovnání českého a polského uvažování o kultuře, nápadů, způsobů financování a realizace kulturních cílů. Představitelé obou zemí měli příležitost k výměně zkušeností se získáváním finančních prostředků na kulturu ve strukturálním rámci EU. Bilaterální setkání posloužilo k prezentaci jednotlivých institucí a do budoucna vytvořilo předpoklad vzniku společných projektů, ať už výstavních, vzdělávacích či badatelských. Pořádáno ve spolupráci s MK ČR.
Počet účastníků: 43

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Periodikem s dlouholetou tradicí je Bulletin MG. Snaží se přinášet příspěvky čerpající nejen z oblasti výstavní či sbírkotvorné činnosti, ale klade si za cíl i řešení mnohem širších a obecnějších problémů uměnovědných či muzeologických.

Členy redakční rady v roce 2008 byli:

Ladislav Daněk, Muzeum umění Olomouc

Ing. Marie Kočařová, MG

PhDr. Alena Krkošková, MG

Prof. PhDr. Jiří Kroupa, FF MU

Doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D., FF MU

PhDr. Miroslava Pluháčková, MG

Marek Pokorný, MG

PhDr. Alena Pomajzlová, FF MU

PhDr. Filip Suchomel, MG

PhDr. Kateřina Tlachová, MG

Jiří Valoch, Brno

64. Bulletin Moravské galerie v Brně

(ISSN 0231-5793)

Aktuální číslo obsahuje rozmanitou problematiku i tematiku s exotickým nádechem: článek Lucie Vlčkové o severské krajinomalbě a její reflexi v 19. století nebo příspěvek Petra Tomáška Obrazy tisíce a jedné noci pojednávající o orientální figurální malbě 19. století ve sbírkách Moravské galerie v Brně. Příspěvky celkem 17 autorů a dvojjazyčná výroční zpráva zaujmají 180 stránkovou publikaci se 115 barevnými reprodukcemi. Články jsou vybaveny anglickým resumé. Reprezentační periodikum informuje o vědě a výzkumu v oblasti dějin a teorie umění nejen v Moravské galerii v Brně, která je jeho vydavatelem, ale díky četným mimogalerijním přispěvatelům i v širším evropském okruhu. Díky elegantní a výrazné grafické úpravě výtvarníka Adama Macháčka je Bulletin svěží a graficky zajímavou publikací.

Další okruh publikační činnosti představují výstavní katalogy. Prakticky každá z nich je opatřena vlastní doprovodnou tiskovinou, jejíž podoba odpovídá rozsahu a závažnosti toho kterého výstavního projektu – od nejjednodušších informačních katalogových listů až po obšírné katalogy splňující kritéria vědecké studie. Důraz je přitom kladen jak na textovou stránku, tak na kvalitní grafické provedení i bohatou obrazovou přílohu.

Katalogy výstav a publikace vydané nebo spoluvydávané MG v roce 2008:

České exlibris 1945-1980

(ISBN: 978-80-7027-182-7)

Autor: Petra Ciupková

Jazyk: čeština, 28 str.

23. Mezinárodní bienále grafického designu Brno 2008

Grafický design, ilustrace a písmo v knihách, časopisech, novinách a digitálních médiích

(ISBN 978-80-7027-184-1)

Rozsáhlý katalog představil autory účastníci se mezinárodní soutěžní přehlídky a všechny doprovodné výstavy 23. Bienále Brno slovem i obrazem.

Redakce: Marta Sylvestrová

Autoři textů: Marek Pokorný, Marta Sylvestrová, Abbott Miller, Yukihiro Masuda, Petra Černe Oven, Palo Bálík, Juraj Blaško, Stefan Sagmeister, István Lékó a Pavlína Vogelová

Jazyky: čeština, angličtina, 253 str.

Brno Echo: Ornament a zločin od Adolfa Loose k dnešku

(ISBN 978-80-7027-186-5)

Katalog kurátorské výstavy 23. Bienále Brno.

Autor: Abbott Miller

Jazyky: čeština, angličtina, 132 str.

Jiří Foltýn – V upravené krajině

(ISBN 978-80-7027-185-8)

Autoři textů: Antonín Dufek, Jiří Pátek

Jazyky: čeština, angličtina, nepag.

Milada Marešová. Malířka nové věcnosti

(ISBN 978-80-7027-176-6)

Autor: Martina Pachmanová

Vydavatel: Moravská galerie v Brně spolu s nakladatelstvím Argo

Jazyk: čeština, 184 str.

Neregulováno. Prales ve fotografii

(ISBN 978-80-7027-188-9)

Editor: Dana Zajoncová. Autoři textů: Antonín Dufek, Karel Stibral, Tomáš Vrška, Dana Zajoncová

Jazyky: čeština, angličtina, 84 str.

Marek Meduna, bezradný otec a století ženy

(ISBN 978-80-7027-183-4)

Autor: Yvona Ferencová

Jazyky: čeština, angličtina, 48 str.

Petra Feriancová: Přirozený výběr

(ISBN 978-80-7027-189-6)

Autoři textů: Tomáš Vaněk, Tomáš Svoboda, Guy van di Belle, Roman Bicek, Josef Bolf, Ondrej Brody, Mark Divo, Matej Gavula, Joost Glissenaar, Pavel Humhal, Eva Jiříčka, Jana Kalinová, Krištof Kintera, Peter Lamb, Bevis Martin, Michal Moravčík, Jan Nálevka, Roman Ondák, Boris Ondreička, Jorge Peris, Alessandro Piangiamore, Stanislao di Giugno, Slávka Sobotovičová, Milan Tittel, Adam Vačkář, Filip Vančo, Charlie Youle

Jazyky: čeština, angličtina, 48 str.

Pole tvůrčí a válečná. Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha

(ISBN 978-80-7027-190-2)

Autoři Petr Ingerle, Ilona Krbcová a Tereza Petišková

Jazyky: čeština, angličtina, 48 str.

Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969–1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně

(ISBN 978-80-86970-84-4)

Autor: Antonín Dufek

Vydavatel: Moravská galerie v Brně spolu s nakladatelstvím Kant

Jazyky: čeština, angličtina, 176 str.

Doprovodné a informační tiskoviny:

Program výstav, doprovodných akcí a kulturních pořadů Moravské galerie v Brně na dva měsíce: 6 vydání, z toho jedno v české a anglické mutaci. Dvouměsíční programy MG byly v závěru roku 2008 nahrazeny popisnější brožurou s programem výstav na čtvrt roku. Vydán byl první čtvrtletník „Zima 2008/2009“.

Tiskoviny pro dětský ateliér

PŘEHLED PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ MG
(knihy, studie, texty katalogů výstav, články v odborném tisku)

Petra CIUPKOVÁ

České exlibris 1945-1980, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

PhDr. Antonín DUFEK, Ph.D.

O nefotografovatelnosti pralesa / Mission Infeasible, Photography in the Natural Forest, in: Dana Zajoncová (ed.), Neregulováno. Prales ve fotografii / Unregulated: Natural Forest in Photography, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Třetí strana zdi / The Third Side of the Wall. Fotografie v Československu 1969–1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně / Photography in Czechoslovakia 1969–1988 from the Collection of the Moravian Gallery, Moravská galerie v Brně – Kant, Brno 2008.

El camino de Josef Sudek, in: Antonín Dufek, Marek Pokorný, Josef Sudek, Museo de Arte Hispanoamericano Isaac Fernandez Blanco, Buenos Aires 2008.

Miroslav Jodas, Fotografie 1961–2008, Arbor vitae, Praha 2008.

O strýci Foltýnovi, in: Jiří Foltýn, V upravené krajině / In a Modified Landscape, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Šedesátá léta ve fotografiích Marie Šechtlové, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2008, s. 125–128.

Snímky nehybného světa, Fotografie Martina Vybírala, Host XXIV, 2008, č. 6, s. 57. Prales ve fotografii. Ateliér XXI, 2008 (4. 12.), č. 24, s. 6.

Po letech proti letům. Fotograf Petr Daniel. Host XXIV, 2008, č. 9, s. 44–45.

Allgemeines Künstler-Lexikon. 12 hesel. K. G. Saur Verlag, 2008. CD-ROM.

Josef Sudek. Ateliér XXI, 2008, č. 25/26, s. 9.

Mgr. Yvona FERENCOVÁ

Marek Meduna, bezradný otec a století ženy, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Ak. mal. Igor FOGAŠ

Art of Art Restoration, druhé rozšířené vydání DVD, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Aplikácia nedeštruktívnych metód prieskumu v reštaurátorskej praxi. Zborník prednášok VII. medzinárodného seminára o reštaurovaní Banská Bystrica 2007, Obec reštaurátorov Slovenska, Banská Bystrica 2008.

Kulatý stůl o restaurování, Umění restaurovat umění, Rozrazil – revue na provázku, č. 6/2008.

Mgr. Andrea HUSSEINIOVÁ

Hubert Kovařík, sochař, keramik a malíř, Muzeum Boskovicka, Boskovice 2008.

Pozdně středověké reliéfní výšivky, in: Textil v muzeu, Identifikace historického oděvu a textilií, Technické muzeum v Brně, Brno 2008, s. 50–51.

Matthias Corvinus, the King, Tradition and Renewal in the Hungarian Royal Court 1458–1490, Budapest History Museum, Budapest 2008, s. 440–442.

Katalogový list č. 26 a 27, in: Rousová Andrea (ed.), Tance a slavnosti 16.–18. století, Národní galerie v Praze, Praha 2008, s. 164–167.

Mgr. Petr INGERLE

K agitaci a poučení. Vojenské veduty a batailistické scény jako specifický žánr v dějinách umění, in: Petr Ingerle, Ilona Krbcová, Terezie Petišková (ed.), Pole tvůrčí a válečná. Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha, Moravská galerie v Brně, Brno 2009, s. 65–81.

Levicová melancholie Waltera Benjamina, K portrétním skicám Václava Hejny z 30. let XX. Století, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2008, s. 23–30.

Umění snižené difference. Poznámky k interpretaci tvorby Václava Krůčka, 64.

Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2008, s. 31–34.

Umění inspirované válkou a politikou, Dějiny a současnost 12/2008, s. 9.

Mgr. ing. Zdeněk KAZLEPKA, Ph.D.

Václav Hollar (1607–1677) a Evropa mezi životem a zmarem, Praha, Národní galerie, Palác Kinských, 12. 10. 2007–13. 1. 2008, Ateliér č. 2, 2008, s. 6.

Giandomenico Tiepolo, Útěk do Egypta: Sv. rodina opouští brány města Betléma, in: Alena Volrábová (ed.), 101 mistrovská díla sbírky grafiky a kresby Národní galerie v Praze, I, Praha 2008, s. 206–207.

The Portrait of Collaltino by Paolo Veronese, in the Light of the Reissue of Gaspara Stampa's Rime from 1738, Umění LVI, 2008, s. 182–192.

PhDr. Alena KRKOŠKOVÁ

Editorial 64. Bulletinu Moravské galerie v Brně, Brno 2008, s. 7.

Sbírka Antonína Grimma v Moravské galerii v Brně, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008, s. 51–60.

K 63. Bulletinu Moravské galerie v Brně, Ateliér 11, 29. 5. 2008, s. 2.

Sbírky on-line v ČMVU, aneb, co nevisí na netu, neexistuje, Ateliér 1, 10. 1. 2008, s. 6.

Mgr. Alexandra KUSÁ, Ph.D.

Obraz 50. rokov, in: (A)symetrické historie – zamlčené rámce a vytěsněné problémy, Slovenské výtvarné umenie 1949–1989, VVP AVU, Praha 2008.

Mgr. Jiří PÁTEK

Jiří Foltýn, V upravené krajině, PhotoArt 04/2008, s. 66–67.

V upravené krajině, Fotografie Jiřího Foltýna, Host XXIV, 4/2008, s. 49.

Fotogenie identity, paměť české fotografie a svět před zrcadlem, Fotograf č. 11, VII/2008, s. 113–114.

O fotografii z cest, in: Lidé tří světadílů, Miroslav Myška, fotografie 1970–2008, Etnografický ústav Moravského zemského muzea, Brno 2008.

Jiří Foltýn, V upravené krajině/ In a Modified Landscape, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Souvislosti, prostupy, emoce, in: Tomáš Sniegoň – Jiří Pátek – Ladislav Pích, Rostislav Košťál retroperspektiva. Fotografie z let 1965–2007, Linx, Brno 2008, s. 6–7.

Marek POKORNÝ

Editorial 64. Bulletinu Moravské galerie v Brně, Brno 2008, s. 6.

Úvodem. Programová brožura Moravské galerie v Brně. Zima 2008/2009, Brno 2008, s. 2.

Úvodní poznámka. In: Antonín Dufek: Josef Sudek, Museo de Arte Hispanoamericano Isaac Fernandez Blanco, Buenos Aires 2008, s. 9.

Úvod. In: Antonín Dufek: Třetí strana zdi / The Third Side of the Wall, Fotografie v Československu 1969–1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně / Photography in Czechoslovakia 1969–1988 from the Collection of the Moravian Gallery, Brno – Praha, 2008, nestránkováno.

Úvod. In: Martina Pachmanová: Milada Marešová. Malířka nové věčnosti, Brno – Praha 2008, s. 7.

Úvod 2. In: Pole tvůrčí a válečná. Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha, Brno 2008, s. XIII.

Úvod. In: Neregulováno. Prael ve fotografii. Brno 2008, s. 5.

Úvod. In: 23. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2008, Brno 2008, s. 16.

Brno echo. In: Brno Echo: Ornament a zločin od Adolfa Loose k dnešku, Brno 2008, s. 4.

Úvodem. In: Design & Art. Best Western Premier Hotel International Brno, Brno 2008, s.15.

Petra Feriancová: Přirozený výběr, Brno 2008.

Protřepat, nemíchat (vlastně devět poznámek o současném umění na Tchaj-wanu a výstavě v Moravské galerii v Brně. In: Bubble tea. Podoby současného umění z Tchaj-wanu, Taichung 2008, s. 10–13.

Analytické epifanie Petra Veselého. In: Petr Veselý, Brno 2008, s. 3–6, 43–46.

Brno, otevřené město? In: Sochy v ulicích, Brno 2008, s. 24–25.

Soud bude důležitý. Literární noviny, 14. 1. 2008, s. 8.

Zemřel galerista Karel Tutsch, klidná síla umění. Hospodářské noviny, 4. 2. 2008, s. 9.

Metafyzika hudby The Byrds. Brněnský deník, 9. 2. 2008, s. 34.

Spor o umění 20. století může začít, Hospodářské noviny, 14. 3. 2008, s. 12.

Slovanská epopěj coby fraška. Lidové noviny, 25. 3. 2008, s. 1 a 8.

Umění a občanská statečnost, Brněnský deník, 10. 5. 2008, s. 34.

Co nabízí Bienále Brno 2008, MF Dnes, 21. 6. 2008, Jižní Morava s. 2.

Další samozřejmá diskuse o muzeu, Lidové noviny, 7. 8. 2008, s. 1 a 8.

Brno a světová grafická produkce, A2 kulturní týdeník, 3. 9. 2008, s. 13.

K článku Martina Peciny „Czech Crap Design“ v Hostu 6/2008, Host 8/2008, s. 93.

Bienále jde svou cestou, MF Dnes, 31. 10. 2008, Umění a kritika Brněnská scéna, s. 4.

Brněnské vlnobití, Euro, 24. 11. 2008, s. 6.

Mgr. Martina STRAKOVÁ

Virginal, in: Andrea Rousová (ed.), Tance a slavnosti 16.–18. století, Národní galerie v Praze, Praha 2008, s. 366–367.

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici a vlastní vila Dušana Jurkoviče v Brně, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008, s. 9–20.

Hans Makart, sběratel. Příklady uměleckého řemesla ze sbírek malíře v Moravské galerii v Brně, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008, s.77–86.

PhDr. Kateřina SVOBODOVÁ

Radim Vondráček (ed.), Biedermeier: umění a kultura v českých zemích 1814–1848, Praha 2008, ss. 94, 333, 364, 444.

Best Western Premier Hotel International Brno, Design & Art, Umělecká díla v interiéru a exteriéru. Brno 2008, s. 93–112, 134–137.

PhDr. Marta SYLVESTROVÁ

Grafický design a knižní tvorba na Expo '58, in: Vanda Skálová – Daniela Kramerová (eds.), Bruselský sen, Československá účast na světové výstavě Expo '58 v Bruselu a životní styl první poloviny 60. let. Arbor vitae, Praha 2008, s. 164–181.

Bruselský styl a grafický design, in: Vanda Skálová - Daniela Kramerová (eds.), Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo '58 v Bruselu a životní styl první poloviny 60. let, Arbor vitae, Praha 2008, s. 306–329.

Best Western Premier Hotel International Brno, Design & Art, Vizuální identita. Brno 2008, s. 81–92.

23. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2008, Grafický design, ilustrace a písmo v knihách, časopisech, novinách a digitálních médiích, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Grafický design příště / Graphic Design Next, internetový sborník z mezinárodního symposia 23. bienále grafického designu Brno 2008, Moravská galerie v Brně, Brno 2008.

Mgr. Petr TOMÁŠEK

Obrazy tisíce a jedné noci: Orientální figurální malba 19. století ve sbírce Moravské galerie v Brně, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008, s. 59–66.

Mgr. Markéta VEJROSTOVÁ

Best Western Premier Hotel International Brno, Design & Art, Umělecké sklo v interiéru, Brno 2008, ss. 117, 122, 135.

Květná a její vzorové knihy v minulosti a dnes, Sklář a keramik č. 9, 58/2008, s. 191–197.

Krásno (ČMS) a jeho umělecká produkce ve 40. letech 20. století, Sklář a keramik č. 11–12, 58/2008, s. 268–271.

Kapitoly z dějin moravského sklářství – Schreiberové, Keramika a sklo č. 6, 8/2008.

Mgr. Petra TRNKOVÁ, Ph.D.

Technický obraz na malířských štaflích, Umělecká fotografie a česko-němečtí fotoamatéři, 1890–1914. Disertační práce, Filozofická fakulta MU, Brno 2008.

Technický obraz na malířských štaflích, Umělecká fotografie a česko-němečtí fotoamatéři, 1890–1914, Barrister & Principal, Brno 2008.

Bc. Pavlína VOGELOVÁ

István Lékó – Pavlína Vogelová, City's Celebrities! Street Art a graffiti, in: Internetový sborník z mezinárodního symposia 23. bienále grafického designu Brno 2008, Moravská galerie v Brně, Brno 2008, s. 240–241.

City's Celebrities! Street Art a graffiti, Typografia č. 10, 111/2008, s. 22–23.

Mgr. Zora WÖRGÖTTER

Mass of Saint Gregory, in: Matthias Corvinus, the King. Budapest History Museum, Budapest 2008, s. 419–421.

Johann Ludwig Ernst Morgenstern, Kostelní interiér – nová akvizice sbírky starého umění MG, 64. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2008, s. 107–112.

Odborní pracovníci MG jsou kromě svých povinností na půdě mateřské instituce také členy nejrůznějších odborných poradních sborů jiných institucí, nákupních komisí, redakčních rad, odborných profesních sdružení, věnují se pedagogické činnosti atd.

EKONOMICKÉ VYHODNOCENÍ ROKU 2008

Stručné zhodnocení finančního hospodaření za rok 2008 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	89.733
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	73.644
grant z EU	118

Grantová agentura ČR	264
tržby a výnosy	15.707
z toho tržby z prodeje zboží a služeb	5.002
z toho vlastní zboží a komisní prodej katalogů	1.841
prodej vstupenek	1.211
reklama	1019
nájem	684
vývozní povolení	29
tržby knihovny, foto, reprodukční práva	218
nedokončená výroba	0
aktivace materiálu	1.378
ostatní výnosy	9.327
z toho: použití finančních fondů	7.248
z toho RF	1.768
FRIM - opravy	5.480
jiné výnosy	2.079
sponzorské příspěvky	0

Náklady celkem	87.148
z toho spotřeba materiálu	6.689
spotřeba energie	7.561
služby	19.384
osobní náklady celkem	39.685
z toho mzdové náklady	27.446
ostatní osobní náklady	1.118
sociální zabezpečení	9.964
sociální náklady	548
ostatní sociální náklady	609
odpisy HIM a DHIM	6.970
daň z příjmu	396
opravy a udržování	3.405
cestovné	848
náklady na reprezentaci	214
náklady na prodané zboží	1.477
ostatní náklady	519

Hospodářský výsledek	2.585
----------------------	-------

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

Výstavní činnost	10.124
Restaurování sbírkových předmětů	503
Nákup knih	404
Nákup sbírkových předmětů	84

Zřizovatel (MK ČR) poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS – ISO A, B, D,	410
Kulturní aktivity	2.050
Institucionální výzkum a vývoj	2.000

VISK	164
Celkem	4.624

Investice (v tis. Kč)

Systémové a individuální investiční dotace	138.356
z toho – institucionální výzkum a vývoj	0
– ISO/A, B, D	300
Stavba depozitářů Řečkovice	138.056

Brno, červen 2009

Redakce: Kateřina Tlachová